

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 31, 2010 • Vol. CI Nr. 167

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-30-10

PERIODICALS

Ministras su Latvijos lietuviais apsvarstė „Globalios Lietuvos“ strategiją

Ministras A. Ažubalis įteikė mokymo priemonių rinkinius lituanistinėms Daugpilio, Jelgavos ir Liepojos mokykloms. **URM** nuotr.

Ryga, rugpjūčio 30 d. (URM info) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis rugpjūčio 27 dieną Lietuvos ambasadoje Latvijoje su Latvijos lietuvių organizacijų vadovais svarstė Užsienio reikalų mi-

nisterijos (URM) parengtą „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projektą.

Ministras pažymėjo, kad ši strategija turi būti ne URM, o visų lietuvių save laikančių ir lietuvių išeivijos telkimo idėjai pritariančių

bendras kūrinys ir nuosavybė.

Patvirtinta strategija, anot jo, būtų reikšmingu įrankiu, apjungiančiu visų atsakingų institucijų pastangas ir įtvirtintų valstybės politiką puoselėjant lietuvių kalbą ir tapatybę, stiprinant tautos ryšius bei įtraukiant daugiau lietuvių save laikančių žmonių į įvairias valstybės gyvenimo sritis.

Latvijos lietuviai pritarė šiai strategijai, tačiau pabrėžė materialinę paramą užsienio lietuvių organizacijų vykdomam lietuvių puoselėjimui ir rengiamiems projektams, išreiškė viltį, kad tai bus realiai veikianti programa, o ne dar vienas „popierinis“ dokumentas.

A. Ažubalis įteikė mokymo priemonių rinkinius lituanistinėms Daugpilio, Jelgavos ir Liepojos mokykloms, o Rygos lietuvių vidurinės mokyklos pirmaklasiams – pirmųjų pasus, saugaus vaikų elgesio gatvėje leidinius ir atšvaistus.

Dėl galimybės išslaptinti pažymas spręs komisija

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (BNS) – Valstybės saugumo departamente (VSD) bus sudaryta specialistų komisija, kuri spręs, ar galima išslaptinti ir pavišinti vadinamąsias 12 analitinių pažymų.

„Įstatymas numato, kad dėl dokumentų išslaptinimo turi būti sudaryta specialistų komisija, kuri vertina išslaptinimo galimybes“, – sakė VSD atstovas spaudai Vytautas Makauskas.

Paklaustas, per kiek laiko gali būti priimtas vienoks ar kitoks sprendimas, V. Makauskas tvirtino, kad konkretus laikas nėra numatytas.

Į VSD dėl galimo 12 analitinių medžiagų išslaptinimo ir pavišimo kreipėsi Seimo pirmininkė konservatorė Irena Degutienė. Ji pabrėžė, kad nėra susipažinusi su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK) pateiktų pažymų turiniu, tačiau savo prašymą grindė NSGK pir-

mininko Arvydo Anušausko prašymu išslaptinti dokumentus ir Valstybės ir tarnybos paslapčių nuostatomis.

Pagal įstatymus, panaikinti dokumentų prieinamumą ribojančius grifus teisė turi ta institucija, kuri juos uždėjo, šiuo atveju – VSD. Pažymas skaitęs A. Anušauskas teigė, kad jam „kyla pagrįstų abejonių dėl šių dokumentų išslaptinimo tikslingumo“.

Apie galimą analitinių VSD pažymų pavišinimą prieš tai užsiminė

premjeras Andrius Kubilius. Jis teigė nematantis priežasčių, kodėl jos negalėtų būti pavišintos. Anot ministro pirmininko, operatyvinė informacija nebūtų atskleista, o pažymų pavišinimas būtų atsiveikimas su neskaidria praetimi.

Praėjusių savaitę Seimo NSGK iš VSD gavo 12 pažymų, neva atskleidžiančių verslo grupių daromą įtaką politikams ir valstybės tarnautojams.

Piliečių turtas gali būti atiduotas „Visuomio“ žiniai

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (Bernardinai.lt) – „Visuomis“ – taip vadinasis bendrovė, kuriai gali būti paskirta valdyti visą valstybinį, t. y. piliečiams priklausantį turtą. Vyriausybės atstovai, specialistai teigia, kad pagal Švedijos, Suomijos ir kitų valstybių pavyzdį kuriamas „Visuomis“ padėtų kur kas geriau valdyti valstybinių bendrovių turtą ir dėl to pavyktų išvengti mokesčių didinimo ir išlaidų mažinimo.

Šis sumanymas yra Valstybės valdomų įmonių veiklos gerinimo programos dalis. Valdžios teigimu, ji taip siekia atskirti politikus nuo valstybės įmonių valdymo ir užtikrinti valdymo skaidrumą. Lietuvoje valstybė valdo apie 300 įmonių, o valstybės valdomo turto vertė siekia 18 mlrd. litų. Ūkio ministerija valstybės įmonių pertvarkos strategiją ruošiasi pristatyti rugsėjo 1 d.

Tačiau neabejojama, kad tokia esminė valdymo pertvarka bus labai daug nepatenkintųjų. Manoma, kad padėti gali pakeisti prezidentės vaidmuo. Dalia Grybauskaitė jau ne vieną sykį yra sakiusi, kad valstybės turtas

privalo būti valdomas geriau ir naudingiau Lietuvos žmonėms.

„Valstybė – didžiausio turto savininkė – ir, deja, blogiausia turto valdytoja, nes turto vertė sudaro 18 mlrd., tai sudaro ketvirtadalį ar penktadalį Lietuvos bendrojo vidaus produkto (BVP). Tačiau šis turtas visiškai neatneša jokio pelno. Tai tam tikra prasme yra duobė, į kurią įkrenta pinigai. Ir tie pinigai yra visų Lietuvos gyventojų pinigai“, – komentavo Jakaterina Rojaka, „DNB Nord“ grupės vyriausioji ekonomistė.

Siekiant padėti pakeisti ir pasiekti, kad valstybės turtas neštų daugiau naudos pagrindiniam jo savininkui – Lietuvos piliečiams, Vyriausybė įpareigojo Ūkio ir Finansų ministerijas parengti turto valdymo strategiją. Padėti kurti jos gaires nusamdytas švedų specialistas Dag Deter, kuris valstybės turto valdymo pertvarkas jau atliko Švedijoje ir kitose valstybėse. Ūkio ministerija yra įregistravusi vardą „Visuomis Holding Company, AB“, kuris bus siūlomas steigiamai bendrovei.

NATO oro policijos misijoje lenkus keičia amerikiečiai

Šiauliai, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Keturis mėnesius Baltijos oro erdvę saugojusius Lenkijos karius keičia JAV kariai, budėsiantys su keturiais naikintuvais „F-15 C Eagle“.

JAV karinių oro pajėgų Europoje kariai NATO oro policijoje Baltijos valstybėse dalyvaus jau trečią kartą. Baltijos šalių oro erdvę jie saugojo 2005 m. spalio–gruodžio mėnesiais ir 2008 m. spalį–gruodį.

Dabartinę amerikiečių pamainą, kurios dauguma yra atvykusi iš nuolatinės vietos Jungtinėje Karalystėje, sudarys daugiau nei 120 karių – lakūnai, technikai, medicinos darbuotojai, palaikymo grupės, ryšių specialistai. Kariams, atvykstantiems iš JAV karinių oro pajėgų Europoje 48-osios naikintuvų grupės 493-iojo naikintuvų eskadrono, tai bus antroji misija, pirmąją misiją šie kariai vykdė prieš dvejus metus.

NATO šalys pradėjo siųsti savo karius ir naikintuvus saugoti Baltijos šalių oro erdvę nuo 2004 metų kovo mėnesio.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Salmonelė (p. 2)
- 10 priežasčių, kodėl Washington reikia bendradarbiauti su Rusija (p. 3, 9)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- Užbaigiant Kunigų metus Dievo Apvaizdos parapijoje (p. 4)
- T. Rudaitis: „Lietuvą lan-kau nuolat“ (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Kodėl „Ingman ledai“? (p. 8)
- Varlė bunkeryje (7) (p. 9)
- Esu vienas tarp šimto (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.71 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip skelbiama LR užsienio reikalų ministerijos (URM) sveitainėje, užsienio reikalų ministras A. Ažubalis rugpjūčio 27 dieną su Latvijos lietuvių organizacijų vadovais svarstė URM parengtą „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos projektą. Šią vasarą paskelbus apie minėtą projektą ir pakvietus viešai išsakyti savo nuomonę (tą galima bus daryti iki rugsėjo 24 d.), kol kas tai pirmasis URM bandymas iškelti koją už savo namų slenkščio. Neseniai „Drauge“ kalbinta PLB valdybos narė Jūratė Caspersen teigė, jog strategija yra ypač svarbus dokumentas, ateityje nulemsiantis PLB ir užsienio lietuvių ryšį su Lietuva. Bet, kaip pokalbį su Caspersen Bernardinai.lt komentuoja vienas iš skaitytojų, „Kažkodėl neteko girdėti apie tokius svarstymus ar skaityti spaudoje/internete (...). O juk atrodo, kad tokių aptarimų/svarstymų organizavimas ir turėtų būti tiesioginis LB vadovų rūpestis (...).“

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DOVILĖ BANIULYTĖ

University of Wisconsin, Madison medicinos studentė

Salmonelės protrūkis

Salmonelės (*salmonella enteritidis*) protrūkis, susargdinęs šimtus žmonių visoje Amerikoje, galiausiai privertė Maisto ir vaistų administraciją (FDA) atšaukti vištų kiaušinius iš prekybos. Š. m. rugpjūčio 13 dieną „Wright Country Egg“ bendrovė, įsikūrusi Iowa valstijoje, atšaukė 3 iš 5 jos ūkių gaminamus kiaušinius, o rugpjūčio 18 dieną – ir likusių dviejų ūkių produkcija buvo atšaukta iš prekybos. Tai apytiksliai sudarė 380 milijonų vištos kiaušinių. FDA šiuo metu stebi ūkius, tikrina parduotuves, prekybos centrus, bandydama sustabdyti ir išimti iš prekybos salmonele užkrėstus kiaušinius ir taip sumažinti padarytą žalą.

Užkrėsti salmonele kiaušiniai buvo parduodami šiais pavadinimais: „Hillandale Farms“, „Sunny Farms“ ir „Sunny Meadow“ 6, 18, 30 kiaušinių pakuotėse ir 5 po 12 pakuotėse. Palaidi kiaušiniai buvo perpakuoti šiais pavadinimais: „Wholesome Farms“ ir „West Creek“ 15 ir 30 dvylikos pakuotėse. Taip pat skirtingi prekybininkai galėjo kiaušinius perpakuoti kitais, čia nepaminėtais pavadinimais. Nusipirkę šių pavadinimų kiaušinius, vartotojai turėtų juos išmesti arba grąžinti į parduotuvę.

Kokie ligos požymiai?

Sveiki žmonės, užsikrėtę salmonele, paprastai skundžiasi pakilusia temperatūra, viduriavimu (gali būti net su krauju), pykinimu, vėmimu ir pilvo skausmais. Retesniais atvejais salmonele infekcija gali nukeliauti į žmogaus kraujo sistemą ir taip sukelti pavojingus sveikatos negalavimus kaip arterinė infekcija, aneurizmą, endokarditą (vidinio širdies sluoksnio uždegimą) ir artritą.

Kas turi didžiausią riziką?

Salmonelė gali sukelti labai rimtų ir netgi mirtinų infekcijų mažiems vaikams, vyresnio amžiaus žmonėms ir kiekvienam su nusilpusia imunine sistema.

Ką reikia daryti?

Svarbiausia yra nevalgyti atšauktų kiaušinių. Nusipirkę tokius kiaušinius, žmonės turėtų juos išmesti arba grąžinti į parduotuvę.

Salmonella.

Žmonės, turintys panašius į *salmonella enteritidis* požymius, turėtų kreiptis pas gydytoją.

Kaip produktas atrodo?

Tai kiaušiniai su rugpjūčio 13-osios data, supakuoti pavadinimais „Lucerne“, „Albertson“, „Mountain Dairy“, „Ralph's“, „Boomsma's“, „Sunshine“, „Hillandale“, „Trafficanda“, „Farm Fresh“, „Shoreland“, „Lund“, „Dutch Farms“ ir „Kemps“. Jie yra supakuoti 6, 12, 18 vienetų pakuotėse ir palaidi su Julian datomis nuo 136 iki 225 ir gamyklos numeriais 1,026, 1,413 ir 1,946.

Padidintas atšaukiamų kiaušinių kiekis su šiais pavadinimais: „Albertsons“, „Farm Fresh“, „James Farms“, „Glenview“, „Mountain Dairy“,

„Ralphs“, „Boomsma“, „Lund“, „Kemps“ ir „Pacific Coast“. Kiaušiniai buvo supakuoti įvairių dydžių pakuotėse su Julian datomis nuo 136 iki 229 ir gamyklos numeriais 1,720 ir 1,942.

Datos ir kodai yra atspausdinti pakuotės gale. Ūkio numeris prasideda su raide P ir po jos seka numeris. Julian data seka ūkio numerį, pavyzdžiui, P-1720 223.

Kur prekiaujama?

Atšaukimas galioja kiaušiniams, iš ūkių išvežtiems pradedant gegužės 16 dieną, pristatytiems persiuntimo

centrams, maisto aptarnavimo bendrovėms ir didmeninei prekybai California, Illinois, Missouri, Colorado, Nebraska, Minnesota, Wisconsin, Arizona, Texas, Georgia, Washington, Oregon, Nevada, Utah, Arkansas, Oklahoma ir Iowa valstijose.

Kaip apsaugoti nuo salmoneliozės?

Teisingas pirkimas

– Svarbu pirkti kiaušinius, laikomus šaldytuve;

– Atidarykite pakuotę ir įsitinkite, kad kiaušiniai yra švarūs ir nesuduzę;

– Parsinešę namo greitai įdėkite į šaldytuvą;

– Laikykite kiaušinius šaldytuve toje pakuotėje, kurioje ir pirkote, ir sunaudokite iki datos, nurodytos ant pakuotės.

Švaros laikymasis

– Prieš ruošiant maistą, nusi-plaukite rankas; virtuvinius įrankius nuplaukite karštu vandeniu su muilu prieš ir po liečiant kiaušinius.

Tinkamas pagaminimas

– Teisingas kiaušinių pagaminimas yra viena iš svarbiausių priemonių, apsaugant nuo salmonele užkrėstų kiaušinių;

– Virkite kiaušinius tol, kol baltymas ir trynys bus kieti. Kepti kiaušiniai neturi būti skysti;

– Puodai ir keptuvės ar kitos gaminimo priemonės turi pasiekti 160 F (72 C) temperatūrą, nes bakterija gali daugintis nuo 40 F iki 140 F temperatūrose;

– Valgykite kiaušinius iš karto po pagaminimo;

– Pagaminti kiaušiniai turėtų būti laikomi kambario temperatūroje ne ilgiau kaip dvi valandas.

Parengta pagal FDA informaciją.

10 PRIEŽASČIŲ, KODĖL WASHINGTON REIKIA BENDRADARBIAUTI SU RUSIJA

Praėjus pusantrų metų nuo Barack Obama atnaujintų santykių su Rusija, susitaikymas dar labai trapus, negalutinis ir politiškai skaldantis. Rusija Jungtinėms Valstijoms – sudėtingas sąjungininkas. Autoritarinė, tačiau nesaugi, ekonomiškai galinga, tačiau technologiškai atsilikusi šalis sugebėjo tapti iššūkiu JAV prezidentams dar nuo Šaltojo karo pabaigos, rašo **ForeignPolicy.com**.

Padėties nepalengvina ir naujausios žinios: Boris Nemcov, buvusio ministro pirmininko ir opozicinio „Solidarumo“ judėjimo vadovo suėmimas liepos mėnesį Obama administraciją išprovokavo, ko gero, pačiai šiuurkščiausiai Rusijos kritikai. O rugpjūčio 11 d. Rusija paskelbė apie priešlėktuvinių raketų įkurdinimą separatistiniame Gruzijos regione Abchazijoje. Vis dėlto, kokie iššūkiai belydėtų šį bendradarbiavimą, Washington negali sau leisti nebendradarbiauti su Maskva. Ronald Reagan išpopuliarinta frazė „Pasitikėk, bet patikrink“, geras Šaltojo karo derybų principas, tebegalioja ir šiandien. Ryšių palaikymas – vienintelis kelias pirmyn. Štai 10 priežasčių, kodėl.

1. Rusijos atominis ginklas – vis dar tebeegzistuojanti grėsmė. Rusija vis dar tebeturi daugybę atominių ginklų, nutaikytų į JAV miestus. Sumažinti šias atsargas gali tik atviros abipusės derybos. Šiuo metu JAV Senate diskutuojama dar viena, „New START“ strateginė sutartis dėl atominio ginklo, numatanti sumažinti abiejų šalių strateginį ginklą 30 proc. (nuo 2,200 iki 1,550). Negana to, JAV ir Rusijos prezidentai susitarė dėl ilgalaikio tikslo visiškai atsisakyti atominių ginklų, tačiau tam, žinoma, būtinas abipusis tolesnis bendradarbiavimas.

2. Rusijos nuomonė tarptautinėje arenoje nenusipėjama. Būdamas viena iš penkių nuolatinių Jungtinių Tautų Saugumo tarybos narių, Rusija turi „veto“ teisę bet kuriai jos priimtai rezolucijai (pvz., pastangoms pritaikyti griežtesnius apsišaukimus Iranui, taip pat Šiaurės Korėjai po jos 2009 m. vykdytų branduolinio ginklo bandymų). Jei Rusija remtų šiuos sprendimus, būtų lengviau įtikinti ir tokias šalis kaip Kinija jų neventi. Tokį pat svarbų vaidmenį Rusija vaidina ir G8 bei G20 ekonominėse grupėse, padėdama sukurti suderintą atsaką į ekonomines grėsmes.

3. Rusija didelė. Rusijos teritorija apima Europą, Centrinę bei Rytų Aziją ir Arktį – visus regionus, kur JAV turi interesų, ir nenori naikinančių varžybų. JAV teigia siekianti pastovumo Centrinės Azijos regione ir tikisi Rusijos pagalbos. Maskvos istoriniai ryšiai su buvusiomis sovietinėmis šalimis vis dar tebėra stiprūs, todėl ji galėtų prisidėti sprendžiant „išaldytus nesutarimus“ Moldavijoje, Gruzijoje ir Azerbaidžane, trukdančius šioms šalims atsigaivinti ekonomiškai ir siekti narystės Europos Sąjungoje. Neseniai, pavyzdžiui, Maskva vėl atsigrėžė į įstrigusius nesutarimus Kalnų Karabache ir Transnistrijoje. Gruzijoje taip pat įmano-

mos derybos, kuriomis dalį Abchazijos teritorijos būtų galima grąžinti Gruzijai, tačiau pats regionas, taip pat ir separatistinė Pietų Osetija išlaikytų autonominį statusą, teigia **ForeignPolicy.com**.

4. Rusijos gamta yra svarbi. Turinti dešimtadalį viso pasaulio sausumos ploto, daug gėlo vandens ir vandenynų išteklių ir dar beveik visus periodinės lentelės elementus, Rusija yra nepakeičiama partnerė, siekiant išsaugoti viso pasaulio aplinką. Nors aplinkosaugos srityje čia nemaža problemų, bet ir pažanga yra akivaizdi. Pagal išmetamus anglies dioksido kiekius Rusija užima ketvirtą vietą pasaulyje, bet, pasirašydama Kopenhagos susitarimą, išpareigojo sumažinti emisijas 20–25 proc. lyginant su 1990 m. rodikliais. Dmitrij Medvedev sutiko 95 proc. sumažinti dujų, išsiskiriančių deginimo fakuose naftos išgavimo proceso metu, išmetimus. Praėjusiais metais jis pasirašė įstatymą dėl veiksmingo energijos naudojimo, kuriame numatomas prekių ženklavimas pagal jų energetinį veiksmingumą bei kaitrinių lempučių atsisakymas nuo 2014 m. Kiti Rusijos įsipareigojimai ne tokie konkretūs, bet, kaip ir Kinijoje, esant pakankamam tarptautiniam spaudimui, čia pasiryžimas gali stablbinančiu greičiu virsti realybe. Be to, Rusija turi didžiulius natūralius klimato išteklius, vien Sibiro provincijose yra didesni švorių miškų ir gėlo vandens ištekliai nei visoje žemyninėje Europoje.

5. Rusija yra turtinga. Tarp didžiausių pasaulio rinkų Rusija užima 12 vietą ir yra trečioji pagal turimus užsienio valiutos išteklius. Šalies vaidmuo pasaulio rinkoje tampa vis svarbesnis – Rusija gali didžiulis nepastovias, tačiau patrauklia vertybinių popierių birža ir yra atvira užsienio investuotojams net iš valstybinių sričių. Šalies verslininkai vis dažniau ieško verslo ryšių užsienyje, ten mezga strategines partnerystes, įsigyja turtą bei prekiauja savais produktais. Nors Rusija, kaip ir dauguma kitų valstybių, finansinės krizės metu patyrė daug nuostolių (2009 m. jos ekonominis augimas sumažėjo 8 proc.), šalis daro viską, kad užtikrintų, jog padėtis nepasikartotų ateityje.

Nepaisant kai kurių apribojimų, pvz., grūdų eksporto į ES draudimo, Rusija išpareigojusi tapti laisvosios prekybos Pasaulio prekybos organizacijos nare ir daugiau naudotis JAV ir Europos technologijomis. Pernelyg didelė biurokratija ir plačiai paplitusi korupcija yra didžiausi trukdžiai šalies ekonomikos augimui. Šias problemas padėtų išspręsti tik bendradarbiavimas su skaidresnėmis valstybėmis, tokiomis kaip JAV.

6. Vienas žodis: energija. Amerikiečių gyvenimo būdas priklauso nuo nekintančių ir nuspėjamų kuro, gamtinių dujų kainų, o Rusija vaidina svarbų vaidmenį šių prekių gamyboje, nes turi ketvirtadalį viso pasaulio dujų atsargų ir penktadalį eksportuoja kitoms šalims. Šalis yra antroji pagal dydį naftos gavybos srityje po Saudo Arabijos **Nukelta į 9 psl.**

JAV socialiniam draudimui – jau 75-eri

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

1935 m. rugpjūčio 14 d. JAV prezidentas Franklin Roosevelt pasirašė Socialinio draudimo įstatymą. Tuo metu manęs ant šios žemės dar nebuvo, bet buvau jau pakeliui ir pasaulį išvydau po penkių mėnesių. Taigi, šįmet švenčiame 75-sius metus nuo šio svarbaus įstatymo įsigaliojimo. Šiomis dienomis taip pat sukanka dvidešimt metų, kai darbuojosi Socialinio draudimo invalidumo nustatymo tarnyboje kaip bylų sprendėjas. Per tą laiką teko išspręsti apie 90,000 invalidumo bylų, susijusių su bilijonais dolerių. Tiek įvadui, toliau kalbėsiu apie socialinį draudimą.

Pora įvadininių pastabų naudojantis bostoniškės „Lietuvių enciklopedijos“ informacija. Socialinis draudimas nuo privataus draudimo skiriasi tuo, kad jo sąlygos nustatomos ne laisvu susitarimu, bet valstybės įstatymu. Šiuo metu visuose Vakarų kultūros kraštuose egzistuoja socialinio draudimo sistema. Pirmieji įstatymai buvo priimti 1881 metais kaizerinėje Vokietijoje.

JAV socialinio draudimo aktas palietė senyvo amžiaus žmones, aklius, luošus vaikus ir daugybę kitų neįgaliųjų. Aktas buvo priimtas ir pasirašytas Didžiosios depresijos metu. Šis įstatymas laikomas svarbiu įvykiu krašto istorijoje. Su akto pasirašymu atsiribota nuo tradicinio požiūrio, kad norint problemų išvengti tereikia save į nagą suimti, o jei to neužtenka – kreiptis į veikiančias karitatyvines organizacijas. Buvo nusistovėjusi tvarka, kad senelių ir invalidų priežiūra rūpinosi savivaldybės, kur lėšos buvo gaunamos iš vietinių mokesčių. Tačiau tais reikalais nebuvo daug rūpinamasi. Tik po JAV pilietinio karo, palikusio šimtus tūkstančių suluošintų veteranų, našlių ir našlaičių, pradėta rimčiau rūpintis jų ekonomine gerove, su laiku atvedusia prie Socialinio draudimo įstatymo priėmimo.

Daugybė pokyčių XIX amžiuje pamažu skatino reformas. Tarp jų paminėtina pramoninė revoliucija, padidėjęs gyventojų kraustymasis iš kaimų į miestus, didėjanti gyvenimo trukmė ir didelis šeimynos nykimas. Amerikiečiai tapo miestiečiais, senesni ir labiau atitrūkę nuo savo šeimynų. Didžioji ekonominė depresija, prasidėjusi nuo maždaug 1930 metų, paskatino imtis priemonių didėjančiai krizei apvaldyti. Jau būdamas pensinio amžiaus vienas California gydytojas Francis Townsend iškilo kaip siūlomų reformų vadas. Roosevelt administracija į tai atsiliepė teigiamai ir 1935 m. susilaukta Socialinio draudimo, kuris bus finansuojamas iš mokesčių nuo uždarbio.

Priimtas įstatymas laikomas unikaliu Amerikoje. Priešingai nei Europos kraštų įstatymai, JAV socialinis draudimas buvo išlaikomas darbininkų ir darbdavių mokesčių, o ne kitaip sutelktomis valdžios lėšomis. Įstatymas taip pat įgalino paramą vaikams, akliesiems, bedarbiams, leido mokytis amatų, rūpintis šeimos sveikata. Šiai sukurtai biurokratijai administruoti reikėjo įsteigti Socialinio draudimo tarybą.

Dabar keletas svarbesnių datų iš šio Socialinio draudimo istorijos. Kaip jau minėjau, įstatymas pasirašytas 1935 m. Po ketverių metų buvo pridėta parama našlėms ir mažamečiams vaikams. 1956 m. – invalidumo draudimas. Buvo įgalintas ankstyvas moterų išėjimas į pensiją – nuo 62 metų amžiaus. Darbininkai socialiniam draudimui mokėjo 4 proc. savo uždarbio. Nuo 1961 m. jau ir vyrai galėjo išeiti į ankstyvą pensiją, taip pat nuo 62 metų. 1965 m. pridėtas sveikatos draudimas („Medicare“) asmenims, sulaukusiems 65 metų amžiaus. Nuo 1972 m. įstatymas pakeistas, siekiant pensijas padidinti kasmet, taip prisitaikant prie didėjančių pragyvenimo išlaidų. Pagaliau, 2000 metais buvo priimta įstatymo pataisa, įgalinanti apie 900,000 oficialiai į pensiją išėjusių, bet vis dar tebedirbančių pasilaikyti užtarnautą pensiją be jokių sumažinimų.

Pagrindinė Socialinio draudimo programa šiandien vadinama OASDI (Old Age, Survivors and Disability Program) ir Invalidumo programa. Pagalbinė socialinio draudimo programa (Supplemental Security Income – SSI) nėra finansuojama iš Socialinio draudimo įplaukų, ji lėšas gauna iš kitų federalinės valdžios šaltinių. Abiems šioms programoms taikomi tie patys reikalavimai ir panašios taisyklės.

1994 m. rugpjūčio 14 d. prezidentas Bill Clinton pasirašė įstatymą, leidusį Socialinio draudimo programas atskirti nuo Sveikatos ir patarnavimo žmonėms departamento (Department of Health and Human Services – HHS). Šis įstatymas Socialinio draudimo administraciją pavertė savarankiška federalinės valdžios agentūra. Dabar socialinį draudimą tvarko vienas administratorius, talkinamas septynių asmenų patariamiosios tarybos ir tūkstančių valdininkų.

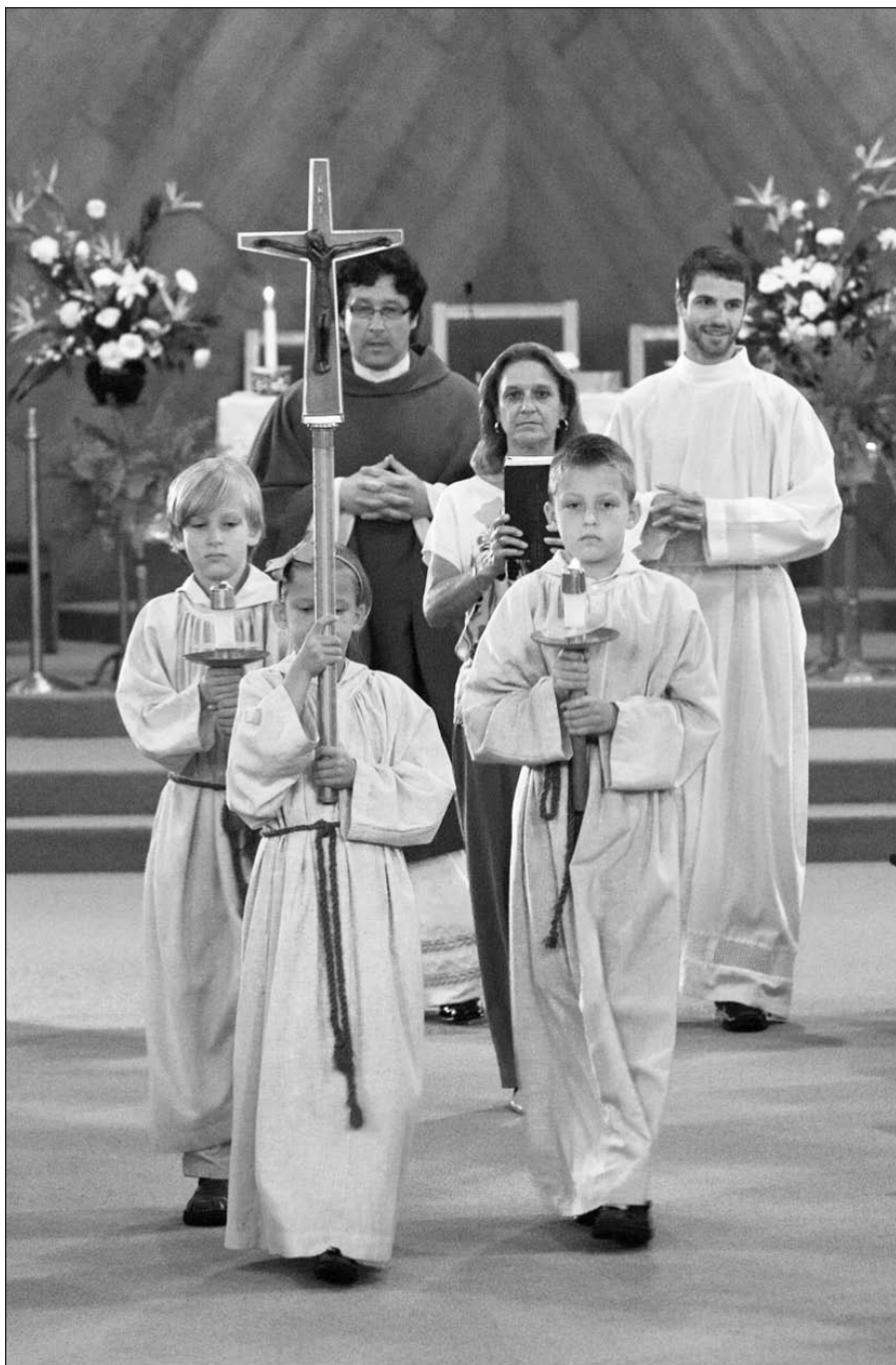
Kongrese tebevyksta diskusijos apie socialinio draudimo ateitį. Bijoma, kad su padidėjančiu pensininkų iš „kūdikio pertekliaus“ kartos skaičiumi bus viršijamos turimos lėšos. Per paskutiniuosius 30 metų yra kalbama apie socialinio draudimo privatizaciją. Dabartinei ekonominei krizei tebesitęsiant, tokios kalbos aprimo. Ieškant naujų įplaukų, 1983 m. prezidentas Ronald Reagan pasirašė įstatymą, leidusį mokesčiais apdėti gaunamą pensiją iš socialinio draudimo. Nuo 1995 metų Socialinio draudimo fondas buvo atskirtas nuo federalinio biudžeto, kad būtų lengviau sekti jo „sveikatą“. Nuo 1993 metų turtingesniems pensininkams reikia mokėti 12.4 proc. pajamų mokesčius už 85 proc. gaunamos pensijos.

Nors ir nežinodami, kaip bus ateityje, vis tiek galime kur nors prie kavos puodelio šią gražią sukaktį prisiminti ir socialiniam draudimui bei vieni kitiems palinkėti „Ilgiausių metų!“

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

HARTFORD, CT

Užbaigiant kunigų metus Dievo Apvaizdos parapijoje

Mišioms baigiantis: kun. Gintaras Jonikas, lektorė Audra Copes, brolis Lukas Laniauskas ir patarnautojai Vilius Vilkas, Miglė Orentaitė ir Stasys Orentas.

RŪTA MIKULIONIENĖ

Mūsų maldos

*Visos mūsų mintys, mūsų viltys
Prie gimtosios žemės ir namų,
Ten sušalę grįžtame sušilti
Iš pasviečių svetimų.*

*Visos mūsų maldos kasdieninės:
–Viešpatie, duok tėviškės
dangaus...
Tik tenai pailsusios krūtinės
Po visų kelionių atsigaus.*
Bernardas Brazdžionis

Detroito Dievo Apvaizdos parapija uoliai meldėsi už parapijos dvasios vadą, kun. Gintarą Joniką bei kitus kunigus per popiežiaus Benedikto paskelbtus 2010-uosius kunigų metus. Užbaigdami šiuos metus, šia proga, kuri įvyko liepos 18 d., šv. Mišiose dalyvavo buvęs Šv. Antano parapijos klebonas kun. Walter Stanievich ir brolis Lukas Laniauskas, kuris savo pamoksle kunigystę suligino su padidinauju stiklu. Jis sakė, kad kunigai, kaip ir tas padidinimo stiklas, turi atrasti, padidinti ir pamatyti Kristų kituose. Kun. Gintaras pridūrė, kad kunigystės pagrindas yra priimti Kristaus kryžių, sielos išganyką, daugiau melstis ir mažiau kalbėti.

Iš karto po šv. Mišių parapijos pastoracijos taryba, vedama Rasos Karvelienės, suruošė vaišes, skirtas nuotaikingai užbaigti šiuos metus. Aldona Šontienė, Švietimo komiteto pirmininkė, įteikė kun. Gintarui sveikinimo knygą, kurioje buvo parapijiečių sveikinimo laiškėliai. Kadangi kun. Gintaras kas šeštadienį vedė tikybės pamokas, Žiburio mokyklos mokiniai taip pat norėjo prisidėti prie šventės. Miglė Orentaitė, Žiburio

Broliis Lukas Laniauskas.

mokyklos atstovė, padovanojo jam mokinių sveikinimus. Liturginio komiteto pirmininkė Asta Piestienė įteikė kun. Gintarui puokštę gėlių. Iš susirinkusiųjų nuotaikos buvo matyti, kad visi džiaugėsi kun. Gintaro buvimu Dievo Apvaizdos parapijoje. Kun. Gintaras nuoširdžiai padėkojo visiems už gražią popietę, ypač už maldas. Tuo pačiu jis sakė, kad jis tarnauja visur ir stengiasi visomis jėgomis atlikti kuo geriau kunigo pareigas. Žodelį užbaigė padėkodamas pastoracijos tarybai už visą pagalbą, sakydamas „Esam dvi rankos, kur daro Dievo darbą.“

Mielas kun. Gintarai,

Nors esate toli nuo gimtosios žemės ir namų, tikimės, kad mūsų parapijoje pajusite naminę šilumą ir draugystę. Linkime Jums augti Jūsų tikėjime ir pasišventime kunigystei.

Atraskite pasitenkinimą ir džiaugsmą per būsimus metus savo pašaukime, draugystėse ir savyje. Mes dėkojame Dievui, kad Jūs buvotė atsijustas į mūsų parapiją įkvėpti mus dvasiškai su nauja energija ir giliu tikėjimu. Tikimės, kad mes visi keliausime tuo pačiu Kristaus paženklintu taku.

*Kristaus meilėje sveikiname,
Jūsų parapijiečiai*

Iš kairės: kun. Walter Stanievich, brolis Lukas Laniauskas ir kun. Gintaras Jonikas.

Kęstučio Šontos nuotraukos

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Buriamas Lietuvos krepšinio rinktinės palaikymo klubas

Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjunga (JKLJS) kviečia prisijungti prie Lietuvos krepšinio rinktinės, kuri dalyvauja pasaulio vyrų krepšinio čempionate Turkijoje, palaikymo komandos Londone ir Birminghame.

Visi krepšinio aistringai turės galimybę kartu stebėti rungtynes gyvai ir sirgti už Lietuvą viename

populiariausių sporto barų „The Sports Café“ Londone bei Pube „Spotted Dog“ Birminghame.

Šis JKLJS sumanymas jau tapo tradicija – Jungtinėje Karalystėje gyvenantys lietuviai galimybę vieninai palaikyti Lietuvos krepšinininkų kovas ir tuo pačiu garsinti Lietuvos vardą turės jau trečią kartą.

Pirmosios rodytos varžybos buvo

2008 metais per Bejing olimpinės žaidynes: „Jausmas, kai rungtynes stebi keli šimtai tautiečių ne Lietuvoje yra nepakartojamas. Nepamirškite trispalvių, pasikartokite lietuviškas skandutes ir ateikite sirgti už Lietuvą kartu“, – ragina JKLJS valdybos narys Adomas Malaiška.

Kitas renginio organizatorius Evaldas Girškus viliasi, jog šiais

metais jauna Lietuvos komanda Turkijoje pasieks daug geresnių rezultatų nei paskutiniame Europos čempionate. „Mes džiaugiamės, kad bendradarbiaudami su JKLJS ir vėl galime pakviesti kelis šimtus lietuvių krepšinio aistringai į savo barą“ – sako „The Sports Café“ pardavimų ir rinkodaros vadovė Michelle Sapurco.

Delfi.lt

Inžinierius iš Čikagos Teodoras Rudaitis: „Lietuvą lankau nuolat“

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Vasarą nemažai tautiečių skuba aplankyti Lietuvą. Dauguma čia skrenda pamatyti giminaičių, susitikti su pažįstamais, draugais, pasidomėti, kaip keičiasi gimtinė. Iš Vilniaus tautiečiai pasklinda po visos Lietuvos miestus ir miestelius.

Lemont, IL, gyvenantis Teodoras Rudaitis šią vasarą Lietuvoje taip pat praleido nemažai laiko. Gimtinę po Nepriklausomybės atgavimo jis lanko dažnai, tik šįsyk atvyko vienas, be žmonos Ritonės Rudaitienės, gerai žinomos „Draugo“ skaitytojams savo rašiniais. Pernai Ritonė ir Teodoras Rudaičiai dalyvavo giminės susitikime prie Zapyškio – ten susirinko net 103 Rudaičių giminės atstovai.

T. Rudaitis gimė Šiauliuose, po metų jo tėvai išsikėlė į Kauną. Lietuvą teko palikti, kai būsimajam inžinieriui buvo vos devyneri metai – 1944-aisiais šeima atvyko į Vokietiją, įsikūrė Hanau mieste. T. Rudaičio tėvas vadovavo Niurnbergo miesto sanatorijai. Į Jungtines Amerikos Valstijas šeima persikėlė 1949-aisiais – iš pradžių gyveno Pennsylvania valstijoje, po to – Detroit mieste, kol galiausiai atsikraustė į Čikagą. Čia T. Rudaitis baigė gimnaziją, po to University of Illinois studijavo inžinerijos mokslus.

Daug metų jis dirbo statybos inžinieriumi, vėliau – dažų pramonėje. T. Rudaičiui porą metų teko vadovauti Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai, kuri šeštajame dešimtmetyje buvo labai stipri ir aktyvi. Dabar jis yra šios sąjungos, kuriai priklauso 63 nariai, garbės pirmininkas.

Atvykęs pavišėti į Lietuvą, T. Rudaitis skubėjo į Marijampolę, kur norėjo apžiūrėti pernai Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečio proga pastatytą paminklą „Kalbai ir tautai“. Būtent šiam paminklui pernai Rudaičiai skyrė auką. Jų vardus skulptorius Kęstutis Balčiūnas iškalė postamente, tarp kitų aukotojų. Svečiui paminklas paliko gerą įspūdį, jį pasitiko ir apie savo sumanymą papasakojo pats paminklo autorius K. Balčiūnas.

Marijampolė Rudaičiams dar brangi ir todėl, kad čia yra gimusi Ritonė Rudaitienė. Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, R. Rudaitienė gimtajame mieste lankėsi su amerikiečių pedagogais, kurie jau keliolika

metų Lietuvoje vykdo projektą A.P.P.L.E. – dalijasi patirtimi su Lietuvos mokytojais. Marijampolėje R. Rudaitienė susipažino su pedagoge Petronėle Paškauskiene, su kuria nuolat palaiko ryšį. Be to, Marijampolėje gyvena ir vienas šeimos pažįstamas gydytojas.

R. Rudaitienė visada aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje, priklausė įvairioms organizacijoms, buvo aktyvi skautė, rašė į išsivijos spaudą. Jos įdomūs straipsniai ir dabar neretai spausdinami „Draugo“ puslapiuose. Jaukiuose Rudaičių namuose Lemonte yra lankęsi nemažai Lietuvos politikų, menininkų.

Miesto savivaldybėje T. Rudaitį priėmė Marijampolės mero patarėja Aurelija Baniulaitienė. Užsimezgė gyvas pokalbis apie šių dienų aktualijas. Svečias papasakojo, kad labai domisi Lietuvos politiniu ir ekonominiu gyvenimu, seka naujienas internete.

„Žinoma, Lietuva keičiasi į gerąją pusę. Kai pirmą kartą čia atvykau 1975 metais, gavau leidimą lankytis vos penkias dienas, negalėjau išvažiuoti iš Vilniaus, buvo daug artimųjų ašarų. Liko labai slogus įspūdis, ir prisiekiau, kad daugiau čia nevažiuosiu. Bet po Nepriklausomybės atgavimo 1992-aisiais vėl grįžau, ir po to jau lankausi dažnai. Su Ritone kaip lietuvių liaudies šokių grupės „Lėtūnas“ nariai lankėmės tris kartus, liko daug gražių įspūdžių ir prisiminimų“, – kalbėjo inžinierius.

T. Rudaitis, kalbėdamas apie šios dienos Lietuvos aktualijas, pastebi, kad šalyje yra per daug partijų, jo nuomone, užtektų kokių trijų, tada darbas būtų darnesnis ir sklandesnis. Jis teigiamai vertina prezidentės Dalios Grybauskaitės veiklą, jos aktyvumą, norą daug ką pakeisti į gerąją pusę. Nerimą svečiui kelia ir Lietuvos teismų sistema – T. Rudaitis mano, kad ji yra silpna, visur daug biurokratizmo.

Gavęs iš savivaldybės atstovų dovanų – knygų apie Marijampolę, svečias skubėjo į P. Kriaučiūno biblioteką, būtent jai R. Rudaitienės pasiūlymu šeima neseniai padovanojo vertingų knygų siuntą. Dar pavasarį siųstos 53 knygos birželio pabaigoje pasiekė Marijampolės biblioteką. Jos dokumentų komplektavimo skyriaus vedėja Lina Bradauskienė itin džiaugėsi pilnu šešių tomų Broniaus Kviklio rinkiniu „Lietuvos bažnyčios“ – iki šiol biblioteka turėjo tik kelis

Mero patarėja A. Baniulaitienė svečiui padovanojo knygų apie Marijampolę.

atskirus šios veikalo tomus.

Tai jau ne pirmas atvejis šiemet, kai biblioteka sulaukia knygų iš Čikagos. Prieš kelis mėnesius nemažą grožinės literatūros siuntą jai atsiuntė ir Marija Remienė, neseniai viešėjusi Lietuvoje, bet per trumpą laiką nespėjusi atvykti iki Marijampolės.

Rudaičiai mėgsta keliauti – šiemet jie jau lankėsi Italijoje, o, viešėdamas Lietuvoje T. Rudaitis vyko ir į Lenkiją, kur Griunvaldo lauke buvo atkurtas Žalgirio mūšis. Tiesa, dėl di-

džiulių spūsčių kelyje iki mūšio atkūrimo vietos giminaičių vežamam T. Rudaičiui nepavyko nukakti – mūšio atkūrimą teko žiūrėti televizijos ekrane.

„Nors Lietuvoje pabūnu kelias savaites, tačiau laikas labai greitai praeina – čia daug giminaičių, norisi juos aplankyti, pabūti. Džiaugiuosi gražėjančia gimtine ir tikiuosi dar ne kartą atskristi jos aplankyti“, – sakė atsiveikindamas T. Rudaitis.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DĖL SMULKMENŲ, TIKIU, NESIPYKSIME

Per daug nuopelnų buvusio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus neveiklumui priskiria Jeronimas Tamkutonis („Draugas“, 2010 m. rugpjūčio 25 d.). Manytume, kad pirmasis dešimtmėtis po nepriklausomybės atkūrimo, kol dar Prezidentūroje Adamkaus nebuvo ir kada Algirdas Mykolas Brazauskas prezidentavo, Lietuvoje buvo tarsi rojus. Ir tik Adamkus, 1998 metais savo inauguracijos baliuje – tarp šampano, muzikos ir kitų linksmybių – išperėjo oligarchus ir paskatino visas kitas blogybes. Bet „Agoros“, ESBW ir „Sekundės“ holdingo kompanijų, masinė bankų krizė ir kitos finansinės aferos, kurios tada nusinešė Lietuvos piliečių santaupas, įvyko anksčiau – Brazausko kadencijos metu.

Adamkus visiškai neprisidėjo – nei teigiamai, nei neigiamai – prie sąlygų, kuriomis lietuvis tada gyveno Lietuvoje ir kuriomis gyvena šandien. Nei oligarchai, nei kyšininkavimas, nei kitos Lietuvos blogybės nelaukė, kol Adamkus ateis ir pakvies juos pašokti. Brazausko ir jo chebros orkestras jau anksčiau grojo pilnu tempu oligarchams, kyšininkams ir visiems jų bendražygiams.

Brazauskas, visą savo gyvenimą buvęs energingas ir veiklus, nes nau-

dė, bet savo ir savųjų naudai nuo pat pradžios tvirtai valdė savo partiją ir Lietuvą. Per pirmąjį Nepriklausomybės dešimtmetį Brazauskas (prezidento pareigas ėjo nuo 1992 iki 1998 metų) su savo perkrikštyta Komunistų partija ir savo nomenklatūrine chebra įstatė Lietuvą į sau ir saviešiams palankias vėžes. Per antrąjį dešimtmetį Brazauskas (buvo premjeru nuo 2001 iki 2006 metų) ir jo chebra tik prižiūrėjo, kad viskas toliau riedėtų jų nustatytomis ir visiems jau įprastomis vėžiomis.

Mano nuomonė retai skiriasi nuo Tamkutonio – gal kartais tik dėl vienos kitos smulkmenos. Tiesa, kad jeigu Adamkus būtų buvęs kitoks žmogus, gal jis būtų galėjęs pasukti Lietuvos gyvenimą kita kryptimi. Bet savo palikimą Lietuvai pats Adamkus pavertė istorine smulkmena, nes nei jis nustatė Lietuvos kryptį, nei jis ją keitė. Ta garbė tenka Brazauskui, kuris, kaip anksčiau minėjau („Draugas“, 2010 m. rugpjūčio 3 d.), buvo doras žmogus, ir tikiu, kad pagal savo supratimą nuoširdžiai norėjo Lietuvai gero, bet gaila, kad jo supratimas kilo iš sovietinio nomenklatūrinio auklėjimo.

Donatas Januta
San Francisco, CA

Apie paminklą „Kalbai ir tautai“ svečiui papasakojo jo autorius skulptorius Kęstutis Balčiūnas (kairėje). **A. Vaškevičiaus** nuotraukos

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtina jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, rugpjūčio 28 d. (ELTA) – Rugpjūčio 27 d. Vilniuje išrinkta „Mis Lietuva 2010“. Ja tapo 21 metų vilnietė Gritė Maruškevičiūtė. Gražiausia lietuvaitė pripažinta mergina spalį skris į konkursą „Mis Pasaulis 2010“, kuris vyks Kinijoje, Sanijos mieste. 2009 m. Pirmasis „Mis Lietuva“ konkursas įvyko 1988 m., jį laimėjo Ingrida Mikėlionytė (dabar Sabonienė).

ELTA nuotr.

Į JK universitetus išvyks 1,386 pirmakursiai iš Lietuvos

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (lietuviams.com) – Jungtinės Karalystės (JK) aukštosiose mokyklose šiemet mokslo metus pradės bent 1,386 pirmakursiai iš Lietuvos. Tokius duomenis pateikia leidinys „Financial Times“, remdamasis britų priėmimo į aukštąsias mokyklas sistema „Ucas“, kuri organizuoja priėmimą į beveik visas šios šalies aukštąsias mokyklas.

Anot leidinio, Baltijos šalių ir Rumunijos studentų skaičius britų universitetuose auga labiausiai. Taip pat pastebima, kad iš Lietuvos į JK šiemet atvyks daugiau studentų nei iš Jungtinių Amerikos Valstijų. Daugiausiai užsieniečių studentų į JK atvyksta iš Kinijos – šiemet apie 7,752. Daugiausiai pirmakursių JK studijuos teisę, antra pagal populiarumą specialybė – dizainas, trečia – psichologija.

Vilniuje nebeliks popierinių važiavimo bilietų

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Vilniaus valdžia sako, kad ateityje turėtų nebelikti viešojo transporto popierinių vienkartinų bilietų. Juos pakeis tam tikrą laiką galiojiantys bilietai.

Už Vilniaus viešąjį transportą atsakingos įmonės pranešė, kad nuo rugsėjo 1 d. transportas pradės dirbti pagal žiemos sezono eismo tvarkaraščius, bus atnaujintos vasaros sezonui sutrumpintos maršrutų kryptys. Šį rugsėjį į sostinės gatves išriėdės 269 autobusai bei 226 troleibusai. Vilniečius ir miesto svečius, atsižvel-

gus į kalbininkų pastabas, pasitiks pasikeitę kai kurių stotelių pavadinimai. Nuo rugsėjo 1 d. ypatingas dėmesys bus skiriamas mokslo metus pradėjusiems moksleiviams ir studentams.

Vilniaus valdžia 19 krypties troleibuso keleiviams pateikė staigmeną – šios krypties transporto priemonėse bus galima nemokamai naudotis internetu. Šių metų gale turėtų visiškai pradėti veikti elektroninis bilietas. Iki šiol šios naujovės įdiegimas strigo dėl netinkamai suformuluotų konkurso sąlygų.

Sostinėje vyko Baltramiejaus mugė

Mugė prasidėjo iškilminga amatininkų eiseną.

ELTA nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Seną amatininkystės tradiciją gaivina Vilniuje vykusi Baltramiejaus mugė. Paskutinį rugpjūčio savaitgalį jau antrus metus kviečianti mugė dvi dienas šurmuliavo istoriškai pagrįstoje sostinės vietoje – Rotušės aikštėje.

Šių metų Baltramiejaus mugė prasidėjo iškilminga amatininkų eiseną su Vilniaus cechų amatininkų vėliavomis, gaivinant Vilniaus elgetų, muzikantų cechų tradiciją, organizuojant žaidimus, mini spektaklius. Mugės metu, remiantis senosiomis technologijomis, buvo pristatomi vėlyvųjų viduramžių ir renesanso epochos amatai, menai ir cechų tradicijos.

Baltramiejaus mugė, pirmą kartą atgaivinta 2009 metais, buvo visus

metus trukusio projekto „Vilniaus amatų paveldas“ dalis. Viešajai įstaiagai „Amatų gildija“ organizuojant amatų edukacinius renginius ir rengiant Baltramiejaus mugę, pasirodė aktualu ir prasminga Vilniuje pristatyti seną amato tradiciją, kaip Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestietiškos kultūros išraišką.

1495 m. Šv. Baltramiejaus dienos, rugpjūčio 24-osios, išvakarėse Lietuvos didysis kunigaikštis Aleksandras patvirtino pirmojo Vilniaus cecho statutą. Valdovo privilegija buvo suteikta auksakaliams. Nuo tada rugpjūčio 24 d. Vilniaus amatininkams tapo atmintina diena: svarbiausios cechų iškilmės vykdavo būtent per Šv. Baltramiejų.

Po Lietuvos karių visureigiu sprogo užtaisais

Vilnius/Čagčaranas, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Goro provincijoje, pora kilometrų nuo Lietuvos vadovaujamos Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės (PAG) stovyklos, Lietuvos kariai užvažiavo ant nenustatytos rūšies sprogstamojo užtaiso. Sprogimo metu kariai nenukentėjo, karinis visureigis sugadintas. Tai įvyko naktinio budėjimo metu.

Apie įvykį buvo pranešta Afganistano nacionalinės saugumo pajėgoms. Aiškinamasi, kokios rūšies buvo sprogstamasis užtaisas.

„Manome, kad galimai detonavo savadarbis sprogstamasis užtaisas, tačiau tikslesnį atsakymą galėsime pateikti po tyrimo“, – sakė provincijos atkūrimo grupės vienuoliktosios karių pamainos (PAG-11) vadas pulkininkas Gintaras Smaliukas.

Budėję kariai yra sugrįžę į PAG stovyklą. Juos apžiūrėjo karo medi-

kai, su jais bendrauja karo kapelionas. Kariai sužeidimų nepatyrė.

„Šios nakties įvykiai parodė, kad dėl to, jog visureigiai buvo šarvuoti, Lietuvos kariai sprogimo metu nenukentėjo“, – po įvykio kalbėjo Jungtinio štabo viršininkas brigados generolas Algis Vaičiūnas.

Šiuo metu Afganistane Goro PAG tarnauja vienuoliktoji Lietuvos karių pamaina, kurios daugumą sudaro Tauragės rajone esančio Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotojo pėstininkų bataliono kariai. Kęstučio batalionas PAG misijoje dalyvauja antrą kartą. Dauguma pamainos karių yra tarnavę misijose Balkanuose, Irake, Afganistane.

Goro PAG stovykloje Čagčarane kartu su Lietuvos kariais ir civiliais tarnauja ir dirba Danijos, Gruzijos, Japonijos, JAV, Lenkijos, Suomijos ir Ukrainos atstovai.

Mirė kalbininkas S. Ambrasas

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Eidamas 53-iusius metus, rugpjūčio 30 dieną netikėtai mirė lietuvių kalbininkas, habilituotas daktaras Saulius Ambrasas, pranešė Lietuvių kalbos institutas.

Saulius Ambrasas gimė 1957 m. lapkričio 5 d. Kaune. 1981 m. baigė Vilniaus universitetą. 1981–1984 m. mokėsi VU aspirantūroje. 1984 m. apgynė daktaro disertaciją „Veiksmų pavadinimai (nomina actionis) senojie lietuvių kalboje“. Nuo 1984 m. dirbo Lietuvių kalbos instituto Kalbos istorijos ir dialektologijos skyriuje iš pradžių jaunesniuoju, vėliau vyresniuoju, o nuo 1995 m. vyriausiuo-

ju mokslo darbuotoju.

Pagrindinė S. Ambraso mokslinio darbo sritis – lietuvių ir baltų kalbų istorinė žodžių daryba. Šiai temai skirtos 2 monografijos ir per 50 straipsnių. Mokslininkas pastaruoju metu rašė monografiją apie lietuvių kalbos būdvardžių darybos raidą. S. Ambrasas buvo vienas iš Lietuvių kalbos atlaso III tomo (1991) autorių. Redagavo Pietro Umberto Dini parengtą Mažojo katekizmo leidimą (1993). 1995–2000 m. vadovavo senųjų lietuviškų raštų kompiuterinio banko kūrimui. Mokslinių žurnalų „Archivum Lithuanicum“ ir „Baltų filologija“ redaktorių kolegijų narys.

Elektrėniškiai pradėjo šiukšlių gražinimo į Vilnių akciją

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (ELTA) – Nepakęsdami sklindančios smarvės, kaimyninių Vilniaus rajonų, kurių pašonėje įkurtas aplinką teršiantis Kazokiškių sąvartynas, ragina aukščiausias šalies institucijas pradėti spręsti sostinės komunalinių atliekų tvarkymo klausimą ir mažinti taršą Lietuvos sąvartynuose.

Iniciatyvinė grupė „Elektrėnai – ne Vilniaus sąvartynas“ rugpjūčio 30 d. prie Aplinkos ministerijos surengė pirmą simbolinę akciją „Šiukšlės grįžta namo“. Piketo dalyviai laikė plakatus su užrašais „Elektrėnai – ne Vilniaus sąvartynas“, „Civilizuotoje šalyje šiukšlės tampa energija“, „Neverskite mūsų sąvartynų gyventojais“.

Elektrėnų gyventojai aplinkos

ministrui Gediminui Kazlauskui ir Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriui Rolandui Masilevičiui kartu su atliekomis įteikė daugiau nei 3,000 gyventojų parašų su raginimu imtis darbo.

„Akcijos pradžia prie Aplinkos ministerijos nėra atsitiktinė – būtent šie pareigūnai nepadare nieko, kad Vilniuje dar šiemet, kaip numatyta Nacionalinėje energetikos strategijoje, pradėtų veikti atliekų deginimo jėgainė. Šiukšles gabensime atgal į Vilnių tol, kol būsime išgirsti. Nebeturime ką prarasti ir norime, kad mūsų vaikai kvėpuotų ne atliekų dvoku, o švarių oru“, – sakė iniciatyvinės grupės vadovas Danas Dambrauskas.

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (URM) – Lietuvos atstovai šių metų „Eurovizijos“ dainų konkurse – grupė „InCulto“ – dalyvavo World Music festivalyje, kuris surengtas Gruzijos regione Svanetijoje. Šiuo „InCulto“ apsilankymu pratęsimas bendradarbiavimas, užsimezges per grupės viešnagę Gruzijoje šių metų pavasarį. Šie koncertai – tai bendras „InCulto“, Lietuvos ambasados Tbilisyje ir privačių rėmėjų projektas.

URM nuotr.

Pasaulio naujienos

V. Putin kritikuoja Vakarų išdavus Rusiją

Maskva, rugpjūčio 30 d. (BNS) – Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin apkaltino Vakarų valstybes naudojantis neteisingsiais politiniais metodais, tarp jų apgaule ir pažadų nesilaikymu, siekiant apsunkinti Rusijos ir JAV santykių „perkrovimo“ procesą.

Interviu laikraščiu „Kommerstant“ V. Putin sakė, kad per 2007 metais Miunchene vykusią saugumo konferenciją jo pasakyta kalba vis dar aktuali, nes dauguma Vakarų valstybių netinkamai elgiasi su Rusija. Šią kalbą keli Vakarų politikai pavadino Šaltojo karo atgaivinimo pareiškimu.

„Pasitraukimo iš Rytų Europos metu NATO generalinis sekretorius pažadėjo Sovietų Sąjungai, kad ji galinti būti rami – NATO nesiplės už tuometinių ribų. O kur tos ribos dabar? Klausiau NATO valdžios apie tai. Jie nieko negalėjo pasakyti. Mus apgavo pačiu akiplėšičiausiu būdu“, – kalbėjo V. Putin.

Rusijos ministras pirmininkas tvirtina, kad Rusijos ir JAV santykiams kyla nemažai problemų. „Buvome sutarę, kad Lenkijoje nebūs NATO priešraketinės gynybos siste-

mų, bet staiga paaiškėjo, kad tai planuojama padaryti kitose Europos valstybėse. Manau, kad kalba Miunchene buvo naudinga. Nes pasakiau tiesą. Vakarų valstybės mums sakė viena, o elgiasi priešingai. Jie pasijuokė iš mūsų tikraja to žodžio prasme“, – karčių žodžių negailėjo V. Putinas.

Rusijos premjeras priminė Konstantin Jarošenko, Rusijos piloto, su laikyto Liberijoje dėl kaltinimų narkotikų kontrabanda ir išduoto JAV 2010 metų gegužę, atvejį.

„K. Jarošenko advokatas viską išdėstė labai aiškiai: Rusijos pilietis Afrikos valstybėje kaltinamas narkotikų kontrabanda. Koku būdu čia atsirado JAV interesai? Niekas tiksliai negali atsakyti į šį klausimą! Jie paėmė užsienio pilietį ir slapta jį atsigabeno pas save. Kas tai?“, – piktinosi Rusijos ministras pirmininkas.

JAV prezidentas Barack Obama, atrodo, nuoširdžiai nori pagerinti santykius, mano V. Putin. „Norėčiau pamatyti, ar jam pavyks tai padaryti, ar ne. Tačiau jis to nori. Turiu nuojautą, kad tai nuoširdūs ketinimai“, – pridūrė Rusijos vyriausybės vadovas.

JAV paminėtos viesulo „Katrina“ penktosios metinės

Prezidentas B. Obama pažadėjo New Orlean miestui, kuris nuo stichijos nukentėjo labiausiai, tolesnę paramą. **EPA nuotr.**

Washington, DC, rugpjūčio 30 d. (BNS) – Jungtinėse Valstijose paminėtos viesulo „Katrina“ penktosios metinės. Louisiana, Mississippi, Florida, Georgia ir Alabama valstijose siautėjusi stichija prieš penkerius metus nusinešė daugiau kaip 1,800 žmonių gyvybių.

Daugybė aukšto rango politikų bei pramogų pasaulio žvaigždžių paminėti liūdno datos atvyko į viesulo nusiaubtą Meksikos įlankos regioną. Minėjimo kulminacija buvo JAV prezidento Barack Obama kalba Xavier University New Orlean mieste.

Prezidentas pažadėjo miestui, kuris nuo stichijos nukentėjo labiausiai, tolesnę paramą. „Mano vyriausybė padės jums ir kovos jūsų pusėje“, – kalbėjo jis. Į daugiau kaip 170 projektų šiuo metu investuojami milijardai dolerių – statomos mokyklos, ligoninės, kiti visuomeniniai

pastatai, tiesiami keliai ir kanalizacijos tinklai.

Be to, New Orlean nuo 2011 metų saugos nauji apsauginiai pylimai. „Mes neturėtumėme kiekvieną viesulų sezoną žaisti rusiškos ruletės“, – pabrėžė B. Obama.

Prezidentas „Katrinos“ padarinius pavadino ne tik gamtos katastrofa, bet ir „gėdinga vyriausybės, kuri daugybę vyrų, moterų ir vaikų paliko likimo valiai, nesėkme“. Jis atkreipė dėmesį į aštrią kritiką dėl veiksmų krizinėje situacijoje – tada priekaištauta, kad žmonių iškeldinimas vyko per lėtai, o žinybos elgėsi nesutelktai.

New Orlean pastaraisiais metais padarė reikšmingą pažangą, toliau kalbėjo B. Obama. Miestas, nepaisant daugybės neužgijusių žaizdų ir negrįžtamų nuostolių, tapo „ištvėrmės, bendrystės ir atsakomybės simboliu“.

EUROPA

LONDONAS

Didžiosios Britanijos saugumo tarnybos pareigūnai apklausė 25 metų šalies parlamentaro padėjėją dėl įtarimų, kad ji yra susijusi su Rusijos specialiosiomis tarnybomis. Katia Zutuliveter, dirbanti Liberaldemokratų partijai priklausančio deputato Mike Hancock patarėja, buvo klausinėjama apie Didžiojoje Britanijoje dirbančius Rusijos slaptuosius agentus ir jos romaną su vienu NATO pareigūnu. K. Zutuliveter – rusė, visa jos šeima gyvena Rusijoje.

Didžiosios Britanijos slaptosios tarnybos Šaltojo karo metais yra nužudžiusios žmonių, rašytojas ir buvęs slaptasis agentas John le Carre sakė laikraščiu „The Sunday Telegraph“. J. le Carre dirbo britų kontržvalgyboje ir užsienio žvalgyboje praeito amžiaus 6-ame ir 7-ame dešimtmetyje. Tačiau jis pabrėžė, kad Vakarų žvalgybos agentūros šiuo atžvilgiu aiškiai skyrėsi nuo atitinkamų tarnybų buvusiame komunistiniame bloke.

Irano dienraštis „Kayhan“, palaikantis konservatyviąją šalies vyriausybę, Prancūzijos pirmąją poniją Carla Bruni-Sarkozy pavadino prostitutu, pranešė „The Daily Mail“. Straipsnyje „Prancūzijos prostitutės prisijungė prie žmogaus teisių gynėjų protestų“ minima C. Bruni-Sarkozy ir jos draugė Prancūzijos aktorė Isabelle Adjani. Straipsnis pasirodė po to, kai abi moterys užstojo 43 metų dviejų vaikų motiną Sakineh Mohammadi Ashtiani. 2006 m. Irano azerbaidžanietė buvo nuteista myriop užmėtant akmenimis. Ją kaltina neištikimybe vyrui ir prisidėjimu prie vyro nužudymo.

ROMA

Libijos vadovas Muammar Gaddafi pareiškė, kad Europa privalo priimti islamą. Tokį pareiškimą M. Gaddafi pavišino lankydamasis Romoje, kur buvo minimos antrosios Libijos ir Italijos dvišalių santykių metinės. Rugpjūčio 29 d. M. Gaddafi stojo prieš 487 Italijos merginų auditoriją – joms jis pasakojo apie islamo vertybes.

BRATISLAVA

Slovakijoje statomos naujos sienos, atskiriantios šalia gyvenančius slovakus ir čigonus. Šalies žiniasklaida įspėja, kad romai kai kuriose vietovėse gyvena kaip getuose, stiprėja slovakų antičigoniškos nuotaikos, o savivaldybės skundžiasi centrinės valdžios neveiklumu sprendžiant šią problemą.

AZIJA

BEIJING

Kinija paskelbė apie savo karinio jūrų laivyno pratybas Geltonojoje jūroje. Tai greičiausiai bus atsakas į bendras JAV ir Pietų Korėjos pajėgų pratybas, kurios praėjusį mėnesį buvo surengtos tuose pačiuose vandenyse. Beijing tada pratybas aštriai kritikavo. Geltonoji jūra skalauja Kinijos bei Šiaurės ir Pietų Korėjos krantus.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinėse Valstijose paskelbtas dizaino konkursas „Dollar ReDesign Project“, kurio dalyviai siūlo įvairius Amerikos valiutos atnaujinimo variantus. Organizatorių nuomone, atnaujinti išorinį vaizdą būtina bent jau todėl, kad vienodas banknotų vaizdas neigiamai atsiliepia visos šalies finansų sistemos įvaizdžiui, taip pat ir JAV suvokimui pasaulyje. Konkursas vyks iki rugsėjo 30 d.

ŠIAURĖS AMERIKA

MEXICO

Nušautas Meksikos pasienio Tamaulipaso valstijos miesto meras. Tai jau antrasis nužudytas miesto meras šiame regione per pastarąsias dvi savaites. Nedidelio Igaldio miesto meras Marco Antonio Leal Garcia žuvo per susišaudymą. Per įvykį taip pat nukentėjo jo ketverių metų dukra. 46 metų meras buvo nušautas, kai vairavo automobilį.

ARTIMIEJI RYTAI

TEL AVIVAS

Įtakingas žydų rabinas Ovadia Yosef, priklausantis Izraelio valdančiajai koalicijai, pareiškė, kad Palestinos prezidentui Mahmoud Abbas derėtų „išnykti iš mūsų pasaulio“. Rabinas O. Yosef tokį prieštarą pareiškimą paskelbė prieš pradedant Artimųjų Rytų taikos deryboms.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS 22 EILINIS SEKMADIENIS

SEKMADIENIO EVANGELIJA. MINTYS PRIE VAIŠIŲ STALO

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Kartą šabo dieną Jėzus atėjo į vieno fariziejų vyresniojo namus valgyti, o jie atidžiai stebėjo jį. Matydamas, kaip svečiai rinkosi pirmąsias vietas prie stalo, jis pasakė jiems palyginimą: „Kai tave pakvies į vestuves, nesisėsk pirmoje vietoje, kad kartais nebūtų pakviesta garbingesnio už tave ir atėjęs tas, kuris tave ir jį kvietė, netartų tau: 'Užleisk jam vietą!' Tuomet tu sugėdintas turėtum sėstis į paskutinę vietą. Kai būsi pakviestas, verčiau eik ir sėskis paskutinėje vietoje, tai atėjęs šeimininkas tau pasakys: 'Bičiuli, pasislink aukščiau!' Tada tau bus garbė prieš visus svečius. Kiekvienas, kuris save aukština, bus pažemintas, o kuris save žemina, bus išaukštintas.”

Taip pat ir pakvietusiam jį vaišių Jėzus pasakė: „Keldamas pietus ar vakarienę, nekviest nei savo draugų, nei brolių, nei giminačių, nei turtingų kaimynų, kad kartais jie savo ruožtu nepasikviestų tavęs ir tau nebūtų atlyginta. Rengdamas vaišes, verčiau pasikviest vargšų, paliegėlių, luošų ir aklų, tai būsi palaimintas, nes jie neturi kuo atsilyginti, ir tau bus atlyginta teisiųjų prisikėlime.” (Lk 14, 1. 7-14)

Jėzus įžengia į vieno fariziejų vyresniojo namus valgyti. Susirinkusieji jį stebi. Taip pat ir Jėzus, mąstydamas apie gyvenimą, juos stebi. Iš jo žvilgsnio gimsta palyginimas apie paskutinąją vietą. Atrodo, kad Jėzus palyginime kalba apie pokylį, kur vietos nėra aiškios: negalima iš anksto nuspėti, kam priklausys pirma ar antra vieta. Dar daugiau, neaiškumas yra toks, kad norint būti tikram, jog užimi ne sau priklausiančią vietą, turėtum iš karto sėstis į paskutinąją.

Kodėl pasirinktas toks mąstymo būdas? Todėl, kad čia – palyginimas, simbolinė kalba, bylojanti ne apie iškeltas žmonių vaišes žmonėms, bet apie Dievo puotą. O Dievo puotoje negalima turėti kokių nors pretenzijų, dar daugiau – negalima turėti net teisių. Visa tai, kas yra tau duota, tai tik pakvietimas į vestuvių pokylį.

Žinoma, pakvietimą gali priimti arba išmesti. Jeigu priimi, tada turi neužmiršti, kad tame pakvietime nėra nurodyta vieta. Vieta, kurioje būsi pasodintas, ir vaišės, kurios tau bus atneštos, yra visiškai Dievo došnumas. Šią vietą turėtum priimti kaip dovaną – dėkingai, su nuostaba ir džiugiai. Pakviestasis, atsisedęs paskutinėje vietoje, neieško nieko kito, tik puotos džiaugsmo; paprasčiausiai mėgaujasi, kad yra pakviestas, ir laiko šį pakvietimą dovaną, o ne užsitarnautu nuopelnu.

Nuolankus žmogus, kiekviena gerumą priskirdamas Dievo malonei, liudija begalinį Dievo didumą ir došnumą. Išdidus žmogus, viską laikantis savo nuopelnu ir matantis kiekvieną Dievo malonę tik kaip savęs išaukštinimą, neteisingai pasisavina garbę, kuri priklauso tik Dievui.

Kuo esame didesni, tuo didesnė yra dovana, kurią gavome, tačiau tuo pačiu didesnis turėtų tapti ir mūsų nuolankumas. Tačiau dažnai žmogus, kopdamas į gyvenimo aukštumas, įkyriai susitelkia į save.

Jėzus mus kviečia eiti jo pasiūlytu keliu. Paskutinė vieta Evangelijoje yra vieta, kurią pasirinko Jėzus: „Aš tarp jūsų esu kaip tas, kuris patarnauja” (Lk 22, 27). Tai – viso Jėzaus gyvenimo santrauka. Tad nuolankumas yra autentiška gyvenimo išraiška.

Žinoma, nuolankumas nėra savęs niekinimas. Tikrasis nuolankumas greičiausiai yra mąstymo būdas, kylantis iš suvokimo, jog tu neturi savyje savo gyvenimo galutinio pagrindo. Jėzus tai aiškina pasakodamas apie pakviestąjį, kuris neieško sau pirmos vietos, o ramiai laukia, kad kitas jį pakvies „pasislinkti aukščiau”: neįprastas būdas, nusakantis, kad gyvenimo pilnatvė pasiekama per malonę.

Posakis „Kiekvienas, kuris save žemina, bus išaukštintas” mums taip pat primena Kristaus patirtį, aprašytą apaštalo Pauliaus laiške filipiečiams: „Jis nusižemino, tapdamas klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties. Todėl ir Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų” (Fil 2, 8-9). Taip Kristus tampa sektinu pavyzdžiu visai savo mokinių bendruomenei.

Jėzui užbaigus palyginimą apie paskutinę vietą, jo žvilgsnis pakryps ta į namų šeimininką, kuriam pasiūlo pasikviesti kitokių svečių. Be abejo, nuo neatmenamų laikų, keliant vaišes, yra įprasta kvieisti turtingus ir pažįstamus asmenis. Žmonės žino, kad už pakvietimą greičiausiai bus kaip nors atsidėkojama. Pasauliui būdingi tokie mainai.

Jėzus mums kalba kažką visiškai skirtingo: pakviesti vargingus ir silpnus žmones, negalinčius atmokėti tuo pačiu, o gal net nesugebančius padėkoti. Visi esame jautrūs nesulaukdami dėkingumo ar pripažinimo. Nesuinteresuotos meilės dorybė yra reta. Ji pasireiškia nuolankiu atsivėrimu kitam, pripažinimu, jog Dievo akyse kiekvienas žmogus yra brangus ir savas.

Delfi.lt

Kodėl „Ingman ledai”?

Turbūt ne vienas prisimename, kaip prieš penkiolika metų Lietuvoje pasirodė „Ingman ledai”. Mums visiems jie atrodė itin egzotiški. Praėjo keleri metai, ir šiuo metu „Ingman” tvirtai pirmauja Lietuvos valgomųjų ledų rinkoje. Verslas yra chaotiškas dalykas, laimi tie, kas sugeba greičiausiai susigaudyti. Kaip „Ingman ledams” pavyko Lietuvoje išsiveržti į pirmąją vietą? Kalbamės su įmonės „Ingman ledai” generaliniu direktoriumi Virgilijumi Radvilu.

– Jūsų nuomone, kodėl „Ingman” ledai tapo geriausiai perkamais ledais Lietuvoje? Ar tai – atsitiktinis dalykas?

– „Ingman ledai” nėra atsitiktinis bandymas daryti valgomųjų ledų verslą. Jau daugiau kaip 80 metų šiam verslui paskyrė Suomijos kompanija „Ingman Ice Cream” (iki ledų ir kitų pieno produktų verslų atskyrimo bendrovė vadinosi „Ingman Foods Oy Ab”), jau 18-tus metus skaičiuoja

naujovė, nes vakarietiška technologija bei produkto kokybė gerokai skyrėsi nuo kitų to meto ledų gamintojų. Vietos žmonėms įmonės „Ingman ledai” įsteigimas taip pat buvo labai naudingas, nes sukurta naujų darbo vietų, siunčiami nemaži mokesčiai valstybei.

– Kuo „Ingman” ledai, gaminami Suomijoje ar Švedijoje, skiriasi nuo ledų, gaminamų Lietuvoje? Kokius ledus labiau mėgsta lietuviai?

– Kiekviena šalis turi savo skonį. Jei lyginsime suomių ar švedų skonį su lietuvių – tikrai skirsis. Skiriasi šių šalių papročiai, tam tikri maisto produktai, su tuo susiję ir ledų skonių skirtumai. Pavyzdžiui, Lietuvoje beveik neįmanoma parduoti suomiškų anyžių ar mėtų skonio ledų, o Suomijoje tokie patys mėgstamiausi. Lietuviai pagal ledų suvartojimo kiekį baigia pasivyti Estiją, Suomiją, Švediją, kur vyrauja šeimininė ledų

„Metų gaminio” medalį atsiima įmonės „Ingman ledai” generalinis direktorius Virgilijus Radvilas (viduryje).

antrinė jos įmonė Lietuvoje. Tad per šį laikotarpį sukaupia milžiniška patirtis, kaip pagaminti kokybiškus ir išrankiausiai vartotojui patinkančius produktus, kurie yra ir skanūs, ir sveiki, o daugelis – natūralūs. Pirkėjai teikia pirmenybę mūsų ledams, pagamintiems iš natūralaus pieno ir šviežios grietinėlės. Deja, yra klientų, kurie reikalauja vien mažos kainos. Tokiu atveju pieno riebalai yra keičiami augaliniais, ir produktas atpinga, tačiau yra ne mažiau saugus ir kokybiškas.

– Kokia yra „Ingman ledų” įkūrimo istorija?

– „Ingman Ice Cream” bendrovė yra privati, priklausanti švedų kilmės šeimai, gyvenančiai Suomijoje. Beje, suomiai suvartoja daugiausia ledų visoje Europoje – 14–15 litrų per metus! 1930 metais bendrovė įkūrė dabartinio savininko Peter Ingman prosenelis. Peter sėkmingai ir atsakingai tęsia šeimos tradicijas, kompanija plečiasi ir stiprėja. Gaminiai sėkmingai parduodami ne tik Skandinavijoje ar Baltijos šalyse, bet ir visoje Europoje, o šiais metais pradėjome juos gabenti ir į JAV.

– Kaip „Ingman ledai” įsikūrė Lietuvoje?

– Vargu ar galime pasakyti, kad tai buvo ilgai planuotas procesas. Greičiau atitiktinumas. Po nepriklausomybės atkūrimo grupelė Lietuvos verslininkų domėjosi, ko trūksta Baltijos šalyse, ir po nedidelio tyrimo buvo nutarta imtis valgomųjų ledų verslo. Šių minčių vedami lietuviai vienoje parodoje atsitiktinai susitiko „Ingman Ice Cream” atstovus. Mintys sutapo, ir buvo nutarta įsteigti bendrą Lietuvos ir Suomijos įmonę UAB „Ingman Vega”. Tuo metu Lietuvoje „Ingman” ledai buvo didelė

valgymo tradicija. Užsieniečiai dažniau ledus perka didelėmis pakuotėmis ir valgo namie. Lietuviai kol kas neturi tokios tradicijos ir labiau įpratę prie mažų vienetinių porcijų.

Vis dėlto lietuviai pagal suvalgytų ledų kiekį dar toli atsilieka nuo JAV ar Australijos. Vienas lietuvis per metus suvalgo vidutiniškai 5 litrus ledų, o amerikietis – 23 litrus. (Įdomu, kiek ledų per metus suvalgo Amerikos lietuviai?) Daugybę metų pirkėjai labiausiai mėgsta ledus vafliniuose kaušeliuose, tačiau į rinką grįžta ir vadinamieji „Eskimo” ledai ant pagaliuko.

– Kokius ledus siūlytumėte savo pirkėjams?

– Kiekvienas produktas turi savo pirkėją. Ledus skirstome į pieniškus, grietininus, šerbetus ir sorbetus. Mažiausiai riebalų turi pieniškieji – apie 2–8 procentus. Grietininiais galima vadinti tik tuos ledus, kurių mišiniai yra ruošiami tik iš pieno riebalų ir baltymų. Tokių ledų riebumas yra 8 procentai ir daugiau. Šerbetai ir sorbetai riebalų neturi, yra ypač gairūs. Įdomiausia, kad vis dėlto lietuviai labiau mėgsta pieniškus ir grietininus ledus. Lietuvoje geriausiai parduodami ledai yra „Super Viva”, „Baltija”, „Karališki”, „Viva” ir kiti. Siūlau paragauti visų ir patiems pasirinkti, kurie labiausia patinka.

Nuvažiavusi į Lietuvą ir kalbėdama su vadovais dažnai žiūriu, ar vadovai patys valgo savo gaminius. Jei vadovą net purto pažiūrėjus, tai gal taip pat purtyt ir jo pirkėjas? V. Radvilas turbūt yra didžiausias savo produkcijos mėgėjas, teigiantis, kad „valgyti ledus – vadovo pareiga”. O kai pats su malonumu smalžiauja, tai ir pasekėjų netrūksta!

Kalbino Angelė Kavak

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

VARLĖ BUNKERYJE (vieno berniuko istorija)

Vytautas V. Landsbergis

Nr. 7

Kapsas labai daug gėrė... O pasigėręs imdavo lot. Lįsdavo po stalu ir kandžiodavosi urgzdamas.

Adomo galvoj niekaip netilpo – vaikų rašytojas ir partizanų išdavikas? Pasirodo, būna ir taip...

– O iš kur jis žinojo, kur jūs bunkeriai?

– Viską Kapsas žinojo... Pradžioje atrodė savas. Dirbo lietuvių kalbos mokytoju Lynežery, rašinėjo eilėraščius į partizaniską spaudą. Niekas nė neįtarė, kad gali išduoti... Kostas gyveno dvilypį gyvenimą: rašydavo ir mums, ir į sovietinę spaudą. Sakydavo, kad reikia žūtibūt stengtis „išlikti“, o kai išliksi, tada galėsi duoti tautai daug gero, tai yra – savo kūrybą. Gal dalis tiesos čia ir yra, bet... kas iš to, jeigu gelbėdamas savo kailį padedi priešams? Žinai, kas parašyta partizanų baudžiamajam kodekse?

– Nežinau, – gūžtelėjo pečiais Adomas.

Varlė nuėjo iki sienos ir atlupo sutrešusią lentą. Ištraukė metalinę skrynutę ir nubraukė spalius. Išėmęs apdulėjusią knygelę, atsivertė ir ėmė balsu skaityti:

„Baudžiamieji nuostatai:

Kas nusikalto šnipinėjęs Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio veiklą ir surinkęs arba jam pateiktas žinias teikęs okupacinės valdžios organams ar kitais kokiais nors būdais sąmoningai kenkęs Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžiui, tas baudžiamas mirties bausme.”

– O gal jis tiesiog buvo bailys? – paklausė Adomas. – Juk būna žmonių, kurie labai bijo. Ir mūsų klasėj tokių yra.

– Gal ir bailys... Bet man jis panašesnis į rašytoją, kuris norėjo bet kokia kaina išgarsėti.

Adomas patylėjo, nugurkė gurkšnį atvėsusios arbatos ir pasiryžo:

– Ar tiesą sako mano teta, kad Benosis vaikus į šulinį mėtydavo?

– Daug žinosi, greit pasensi, šimto metų negyvensi, – nusijuokė Varlė ir atsistojo nuo stalo. – Bėk namo, naktis jau.

Pastatė Adomą ir stumtelėjo durų link.

– O... Kodėl jūs Varlė?

– Yra toks pelkių gyvis... Visą laiką pašiurpęs, sušlapęs... Ir nosis bėga – kuom ne varlė.

XVIII

Grįžęs namo Adomas jau buvo rimtai apsisprendęs keršyti. Už visus išduotus ir sušaudytus, paupiuose užkastus miško brolius. Už vaikus, įmestus į šulinius...

– Kodėl vieni turėjo žūti, o kiti – kurie juos gaudė, šaudė, trėmė – iki šiol ramiai sau gyvena? Pavyzdžiui, Smauglys...

Kerštas „stribokui“ Smuglevičiui dabar tapo svarbiausiu Adomo gyvenimo tikslu. Berniukas buvo taip užsidegęs, jog užmiršo daugelį anksčiau jį slėgusių dalykų – tėvų išvykimą Airijon ir tai, kad yra priverstas gyventi kaime pas bambančią tetą. Dabar visa tai įgijo naują prasmę: jis pasiliko Lietuvoje, nes turi atlikti slap-tą užduotį! „Misiją neįmanomą“!.. O

tada ramiai ir tyliai išnyks į Airiją.

– Svarbiausia – geras planas. Ir tinkamas laikas... Jokių pėdsakų. Benzinas. Užteks ir trilitrio – namas medinis, turėtų greit supleškėti. Smauglys nesudegės, jei tik tądien bus negirtas. Iššoks pro langą ir liks plikas basas, be svetimio turto.

Benzinu pasirūpinti nebuvo sunku – buvo matęs, kaip vairuotojai per guminę žarnelę tai daro: tik trūkt burna, ir teka į kanistrą arba plastikinį butelį.

Pirmoji plano dalis įvykdyta greitai ir sklandžiai – kaimynų senas žiguliukas buvo numelžtas dar prieš vidurnaktį. Pusę dvyliktos garuojančio benzino stiklainis jau teliūska-vo drebančiose Adomo rankose. Antroji plano dalis truputį sudėtingesnė – užmigdyti pikta lojantį Smuglevičiaus kaimyno šunį. Viskas buvo apgalvota iš anksto: kelios migdomosios tetos tabletės sukištos į storą riekę daktariškos dešros ir nusviestos per tvorą. Be dešimt dvyliką šuo parpė kaip užmuštas.

O tada saldžiausioji plano dalis! Adomas matė filmuose, kaip fašistai apipila ir padega kaimo trobas. Viskas itin paprasta – čirkšt, šmirkšt, ir baigta. O tada žaibo greitumu – namo, po antklode! Ir užsikimšus ausis laukti ryto. Kad negirdėtum nei gaisrinių, nei greitųjų...

XIX

Rytą teta Aldona jau viską žinojo:

– Kelkis, mokyklon pavėluosi... Naktį striboko namas supleškėjo.

– O kaip pats Benosis?

– Jis nieko, bet Onutė reanimacijoj, neaišku, ar išgyvens. Ji tavo klasėj ar metais vyresnė?

– Mano.

Apie tai Adomas nebuvo pagalvojęs. Jo plane buvo tik Smauglys. Onutės ten neturėjo būti. Suprato keršytojas padaręs apmaudžią klaidą...

Onutę skubiai išvežė į Alytaus ligoninę, nes kaime buvo tik skurdus felčerės kabinetas. Kitądien iš Alytaus atvažiavo greitosios autobusiukas ir vyresniųjų klasių moksleiviai nuėjo duoti Onutei kraujo.

Nuėjo ir Adomas, baltas kaip drobė. Gydytoja pamatavo jam spaudimą ir paleido, kraujo taip ir nepaėmusi.

– Prastai atrodai, vaikeliai, eik namo, pagulėk.

Nusliūkinamo, stengdamasis žūtibūt sugalvoti ką nors gera, kad nesijaustų taip bjauriai... Juk jis neketino sudeginti Onutės... Ir nesudegino. Viskas gerai – juk niekas nežuvo! O svarbiausioji keršto dalis pavyko tiesiog puikiai: namas sudegė iki pamatų. Smauglys – kaip ir buvo sumanyta – iššoko pro langą, net anūkė iš baimės užmiršęs... Buvo girtas, tad visi nutarė, kad užmigo su cigarete – juk būtent taip dažniausiai tokiais atvejais ir atsitinka. Ir kaltų nebeieškojo.

Kad ir kiek Adomas save drąsino, niekaip nurimti negalėjo. Neapsiken-tes sukrovė didžiausią maišą airiškų dovanų, susistabdė pakeleivingą mašiną ir nuzvimbė į Alytaus ligoninę.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

10 PRIEŽASČIŲ, KODĖL WASHINGTON...

Atkelta iš 3 psl. ir antroji pagal anglies išteklius po JAV. Washington paranku tai, kad Rusija nėra tarptautinės organizacijos, jungiančios naftą eksportuojančias valstybes (OPEC) narė. Tai suteikia šaliai daugiau laisvės susitelkti į eksporto dinimą ir nemažinti kainų. Be to, šiuo metu Maskva kartu su JAV, Kinija ir Vakarų Europos valstybėmis ieško būdų, kaip nutiesti naftos vamzdynus iki Sibiro per Baltijos ir Juodąją jūrą.

jungininkų, turinčių galios nubausti branduolinio ginklo platintojus visame pasaulyje.

9. Rusija gali būti taikdarys.

Maskva gali atlikti svarbų vaidmenį sprendžiant pagrindinius regioninius nesutarimus, ar, jei nusprendžia, stabdyti jų sprendimą. Rusija yra „Rytų ketvertuko“ narė, dalyvauja sprendžiant Šiaurės Korėjos nuklinkavimo, nesutarimų posovietinėje zonoje sprendime ir kitur.

10. Rusai perka prekes iš JAV.

JAV ekonomikai padėti išsivaduoti iš ekonominės krizės gali tik eksporto padidėjimas. Rusija šiuo požiūriu – didžiulė rinka. Tokios JAV bendrovės kaip „Boeing“, „International Paper“, „John Deere“ investavo milijardus dolerių į savo padalinius Rusijoje. Rusijoje iš viso verslu užsiima daugiau kaip 1,000 JAV bendrovių. Jos ne tik naudojami didžiuliai Rusijos gamtos ištekliais ir puikiais darbuotojais, bet ir stengiasi patenkinti amerikietišku prekių poreikį.

2004–2008 metais, dar prieš finansų krizę, prekyba tarp JAV ir Rusijos kasmet augo daugiau kaip 100 proc. – daugiau nei 36 milijardų dol. Nors 2009 m. šis skaičius sumažėjo trečdaliu, prekyboje tarp šių šalių glūdi didžiulės galimybės. Trumpai tariant, Rusija yra nepakeičiama. Kol JAV dalyvauja globalioje ekonomikoje ir turi interesų už savo sienų, ji privalo palaikyti glaudžius santykius su Rusija. Geri santykiai būtų dar nuostabiau, rašoma ForeignPolicy.com.. **Delfi.lt**

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Esu vienas tarp šimto

LAIMA APANAČIENĖ

„Minkštimas puikiai valdo fortepijoną. Jam paklūsta įvairiausia muzika. Ką jis groto – ar tai būtų šiuolaikinis Alkan's Festin ar Brahms's Paganini – viskas skamba patikimai, virtuosiškai, užtikrintai. Jis – pianistas virtuozas ir talentingas muzikantas” (L. Michael Griffel, The Juilliard School of Music profesorius).

„Minkštimas – pianistas virtuozas su plačia garsų muzikine palete... Puikus jis ir ansambliniame grojime” (profesorė Veronika Vitaitė).

Tai tik pora pasisakymų apie čikagiečiams jau pažįstamą jaunąjį pianistą, kurio koncertą Pasaulio lietuvių centre muzikos mylėtojus kviečia pasiklausyti Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė”. Šį kartą pianistas muzikos mylėtojams pasiūlys pasiklausyti J. Brahms, F. Chopin, F. Liszt ir F. Mendelsohn muzikos. Programa iš tiesų puiki.

Priminsime, kad E. Minkštimas, baigęs Kauno J. Naujaliao muzikos gimnaziją, tęsė studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. 2003 m. LMTA ir Nacionalinėje Paryžiaus konservatorijoje jam buvo suteiktas magistro laipsnis. Baigęs Juilliard School of Music pas Jerome Lowenthal, šiuo metu E. Minkštimas joje tęsia doktorantūros studijas. Trisdešimtmetis pianistas yra nuskynęs

Koncertuoja Edvinas Minkštimas.

ELTA nuotr.

laurus daugelyje tarptautinių konkursų, tarp jų – P. Čaikovskio jaunųjų atlikėjų Maskvoje (1992) bei Knezkova-Hussey konkurse Kanadoje (1996), Tarptautiniame M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkurse (2007). Pradėjęs koncertuoti keturiolikos metų, E. Minkštimas kaip solistas ir ansamblistas koncertuoja JAV, Kanadoje, Europoje ir kitose šalyse. 2001 metais jam buvo paskirta 2 metų rezidencija Cité Internationale des Arts Paryžiuje. E. Minkštimas yra daugelio stipendijų bei premijų, tarp jų – Lietuvos kultūros ministerijos, „Meyer Foundation” Prancūzijoje bei „Music Aca-

demy of the West” laimėtojas.

2002 m. vasarą jis, kaip solistas ir kamerinės muzikos atlikėjas, dalyvavo Summer Music Festival, vykusiame Music Academy of the West Santa Barbara (JAV, California). 2003 m. vasario bei lapkričio mėn., bendradarbiaudamas su LR ambasada JAV, E. Minkštimas sugrojo du itin sėkmingus koncertus „Corcoran Gallery of Art” ir US Baltic Foundation Annual Gala, Washington, DC.

E. Minkštimas taip pat kuria fortepijoninę, kamerinę ir simfoninę muziką, atlieka savo kūrinius Lietu-

voje bei užsienyje, įrašinėja kompaktines plokšteles.

Savo pergalių Edvinas nesureikšmina, jis puikiai supranta, kad jam padėjo daugelis žmonių. „Jei žmonės ką nors pasiekia gyvenime – nepadarė to vieni. Jiems daug kas padėjo. Man pasisekė su dėstytojais, kurie ugdė asmenybę, o ne robotą.

Daug groju savo draugams Amerikoje, nuo kurių gaunu pylos. Juk labai lengva užmigti ant laurų. New York šiuo atveju labai gydo: esi vienas tarp šimto, kurie puikiai groja. Esu laimingas, nes žengiu į priekį. Iš amerikiečių išmokau, kad reikia norėti būti laimingam. Tada toks ir būsi.”

Apie tai, kaip jis pasirenka kūrinius grojimui, Edvinas balsas.lt žurnalistui atviravo: „Turiu groti ne tik tai, kas patinka man, bet ir tai, kas patinka klausytojams. Kitas dalykas, kad norėsiu groti ir praėjus penkiasdešimčiai metų. Tikiuosi, kad būsiu dar gyvas ir kad manęs klausysis jaunimas.”

Tad kviečiame visus muzikos mylėtojus atvykti pasiklausyti jaunojo pianisto, kuris pastaruoju metu ne tik daug koncertuoja geriausiose Boston ir Washington, DC, New York ir Chicago scenose, bet visada su malonumu dalyvauja ir lietuviškuose renginiuose.

Lietuvių menininkai pirmą kartą dalyvaus Liverpool bienalėje

Galerija „Vartai” pakviesta pristatyti Lietuvos šiuolaikinį meną Liverpool bienalėje, vykiančioje rugsėjo 17 – lapkričio 28 dienomis. Bendradarbiaudami su bienalės kuratoriais, lietuvių projekto kuratoriai Laura Rutkutė bei Raulis Zamudio atstovauti Lietuvai pasirinko tarptautinėje meno scenoje jau žinomus šiuolaikinius menininkus: Laurą Garbštienę, Žilviną Kempiną, Žilviną Landzbergą bei Svajonę ir Paulių Stanikus. Šeštąjį kartą vykianti bienalė yra didžiausias ir vienas ryškiausių meno renginių Jungtinėje Karalystėje. 2008 m. pritraukęs net 975,000 lankytojų, jis minimas tarp lankomiausių pasaulyje.

Galerija „Vartai” Lietuvos menininkus pristatys Liverpool bienalės

festivalio programoje „CityStates”, kuriai rengia parodą „City Without Walls” („Miestas be sienų”).

„Dalyvavimas tokio lygio renginyje neabejotinai svarbus ne tik menininkams, bet ir miestui, šaliai. Tai išskirtinė proga supažindinti su šiuolaikiniu lietuvių menu užsienio specialistus, galerininkus, tarptautinės žiniasklaidos atstovus ir meno mylėtojus bei galimybė įtvirtinti Lietuvos ir jos sostinės vardą Europos kultūriniame kontekste. Be to, svarbus ir simbolinis Liverpool bei Vilniaus, kurie vienas po kito buvo Europos kultūros sostinėmis, ryšys, kuris taps dar glaudesnis, pristačius Vilniaus parodą bienalėje”, – sako viena projekto kuratorių Laura Rutkutė.

Parodos „Miestas be sienų” pavadinimas kildinamas iš įvairių šaltinių: Senojo testamento pastraipos, W. H. Auden eilėraščiui (1969) ir André Malraux termino „muziejus be sienų”. Parodos pavadinime užkoduotos temos tiesiogiai susijusios su Lietuvos sostine Vilniumi. Lietuvos valstybė yra Rytų ir Vakarų Europos geopolitinėje sankirtoje, tarp Baltarusijos, Rusijos bei Europos Sąjungos šalių. Taip susiklosčius aplinkybėms, Vilnius tapo kosmopolitišku šios sankirtos centru, kurio kultūrinis ir etnis atvirumas galėtų būti apibūdinamas kaip „miestas be sienų”.

„Parodai suburti menininkai įkūnija sostinės urbanizacijos sampratą, o jų meno raiškos atžvilgiu skirtingų meno kūrinių visumą sieja vaizdinis poetiškumas bei turinio veržlumas” – sako L. Rutkutė.

Piligriminėje kelionėje tarp Vilniaus ir Paryžiaus, įamžintoje Lauros Garbštienės „Filme apie nežinomą menininką” (2009), išryškėja autorės sumanymo ironija. Jame pagrindinį vaidmenį atliekanti L. Garbštienė nagrinėja menininko genijaus temą. Filmui šių metų Oberhauzen (Vokietija) tarptautiniame trumpametražių filmų festivalyje buvo skirtas rimtas tarptautinės kino kritikos vertinimo komisijos FIPRESCI apdovanojimas.

Parodos sumanymą išpūdingai įkūnija Žilvino Kempino kinetinė skulptūra „Lemnsicate” (2008) – begalybės kilpoje sutramdyta, erdvėje sklendžianti ir begalybę menamų linijų „piešianti” videojuostelės atkarpą. Tai jau antrasis menininko kūrybos pristatymas Jungtinėje Karalystėje šiais metais: viena iš Ž. Kempino instaliacijų rodyta tarptautinio festi-

Žilvinas Kempinas „Lemnsicate”, 2008.

valio AV programoje (šiuolaikinio meno centras „Baltic”, Geitshed, Jungtinė Karalystė).

Instaliacijų menininko Žilvino Landzbergo specialiai bienalei sukurta paroda „Šventi pažadai” (2010) išsiskiria savo daugiasluoksniškumu, o menininko kuriama teatriška aplinka tarsi įtraukia žiūrovą į menamą tikrovę. Šios įvietintos instaliacijos reikšmė priklauso nuo individualių žiūrovo pojūčių išengus į jos erdvę. Ž. Landzbergo kūryba šiais metais taip pat jau buvo pristatyta Jungtinėje Karalystėje – vienoje meno mugių pasaulyje „Frieze Art Fair” (Londonas).

S. ir P. Stanikai specialiai parodai „Miestas be sienų” sukūrė įvietinto meno instaliaciją „Alergija saulei” (2010), kuri netiesiogiai cituoja Vokietijos kanclerio Helmut Khol saulės spinduliams alergiškos žmonos savižudybę. 2005-aisiais menininkų pora laimėjo Londono studijos „Delfina” apdovanojimą.

Delfi.lt

Laura Garbštienė, „Film about unknown artist”, 2009.

Organizatorių archyvo nuotraukos

9 šalys, pasiekusios karščiausią temperatūrą

Ši vasara, kaip žinia, pasižymėjo neeiliniu karščiu. Teigiama, kad naujus karščio temperatūros stulpelius pasiekė net 15 valstybių. Mes savo ruožtu pristatome devynias iš jų.

Pakistanas

Gegužės 26-ąją Pakistane tvorskė +53,5 laipsnių Celsijaus karštis, kuris aukščiausiu tapo ne tik šioje šalyje, bet ir visoje Azijoje. Deja, ši vasara Pakistaną paženklino ir liūdnuoju pasiekimu: stiprios liūtys apsiėmė penktadalį šalies ir nusinešė per 1,100 gyvybių.

Rusija

Liepos 11-ąją Rusija išgyveno +44 laipsnių C karštį, didžiausią per 130 metų istoriją. Dėl nepakeliamo karščio pradėjo liepsnoti šimtai miškų, o Maskvą apgaubė tirštas rūkas.

Kolumbija

Kolumbija aukščiausią karščio stulpelį pasiekė sausio 24-ąją. Termometro stulpelis tądien rodė +42,2 laipsnio C šilumos. Dėl karščio bangos šioje Pietų Amerikos padaugėjo maliarijos ir dengės viruso (šiltųjų kraštų virusinės ligos) užsikrėtimo atvejų.

Suomija

Liepos 29-ąją šioje šiaurinėje šalyje pasiektas +37,7 laipsnių C karštis. Jis sumušė šimtmečio senumo pasiekimą. Karščio banga Suomijoje padidino dumblių kiekį pakrantės vandenyse.

Irakas

Irakas savo ruožtu 1937-aisiais pasiektą karštį (+52 laipsnius C) šių metų liepą pagerino puse laipsnio. „Al Jazeera“ teigimu, dėl to šiaurinę šalies dalį užplūdo nuo karščio bėgantys pietiečiai.

Sudanas

Sudane liepos 25-ąją oras išilo iki +49,6 laipsnių C. Tai buvo aukščiausia kada nors šalyje pasiekta temperatūra. Tiesa, Sudanas nebuvo vienintelis nugalėtojas Afrikoje: kaip niekad didelį karštį žemyne regėjo ir Čadas su Nigeriu.

„Popiečių“ aktyviam dalyviui

A † A VACLOVUI SALIKLIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą šeimai, visiems artimiesiems ir kartu liūdime.

LB Lemonto soc. reikalų skyriaus
„Popiečių“ dalyviai

Margumynai

Keičiasi „Finnair“ bagažo vežimo taisyklės

Suomijos oro linijos „Finnair“, siekdamos suvienodinti registruoto bagažo apribojimus visoms kelionėms, nuo rugsėjo 1 d. keičia bagažo vežimo taisykles. Pagal jas, ekonominės klasės keleiviams leidžiama gabenti vieną, tačiau didesnę registruoto bagažo vienetą. Didžiausias nemokamo registruoto bagažo svoris padidintas nuo 20 iki 23 kilogramų. Lagamino pločio, ilgio ir aukščio suma turi neviršyti 158 centimetrų.

Verslo klasės keleiviai, taip pat perkantys bilietus ekonominės klasės Y/B įkainiais gali nemokamai gabenti du bagažo vienetus po 23 kilogramus, tai yra 46 kilogramų bagažą.

Klientų lojalumo programos „Finnair Plus“ „Platinum“, „Gold“ ir „Silver“ kortelių turėtojams, nesvarbu, kokia klase keliaujama, lei-

džiama papildomai vežtis dar vieną bagažo vienetą. Pavyzdžiui, jei skrendama verslo ar ekonomine klase Y/B įkainiais, vietoje dviejų lagaminų leistini trys, jei ekonomine klase – du lagaminai.

Vaikams, kuriems užsakoma vieta lėktuve, galioja tas pats registruoto bagažo svorio apsiobjimas kaip ir suaugusiems. Tuo tarpu vaikams, neužimantiems keleivio vietos, galimas 23 kilogramų bagažas. Vaikiški vežimėliai gabenami nemokamai.

Už papildomą registruoto bagažo vienetą arba už pirmą lagaminą, jei šis sveria daugiau nei 23 kilogramus (nuo 24 iki 32 kilogramų), mokamas bagažo mokestis. Jis, priklausomai nuo skrydžio atstumo, svyruoja nuo 30 iki 80 eurų (nuo 104 iki 276 litų).

Balsas.lt

Dėl migruojančių paukščių New York „priges“

Ateinančius du su puse mėnesio naktinis New York miestas atrodys keistai: miesto valdžia po vidurnakčio įsakė išjungti visas, aukščiau nei 40-ame pastatų aukšte degančias, šviesas. Tokį sprendimą nuspręsta priimti, siekiant apsaugoti migruojančių paukščių. Pasirodo, ryškios miesto šviesos išmuša juos nuo įprastinės krypties.

Pasak „ITAR-TASS“ naujienų agentūros, New York yra įsikūręs tiesiai ant senovinio migruojančių paukščių kelio. Dėl to kiekvienais metais žūsta daugiau nei 90,000 paukščių. New York pavyzdžiu ketina pasekti ir kiti JAV didmiesčiai. Planuojama, jog nuo kitų metų pavarario dangoraižių šviesos išsižiebs iš naujo.

Balsas.lt

Milaną užplūdo žiurkės

Istorinį Milano rajoną „Brera“ užplūdo žiurkės, – praneša šalies spauda. Rašoma, kad išūlieji graužikai šmirinėja po žolę, lipa į medžius ir netgi sugeba palįsti po lauko kavinių staliukais, taip gąsdindami vietinius gyventojus ir turistus.

Skaičiuojama, kad šiuo metu

mieste gyvena apie 13 mln. žiurkių, jų greitai metu turėtų dar labiau padaugėti. Kovoti su šiais graužikais, anot italų pareigūnų, yra itin sunku, nes nuovokūs padarai retai papuola į žiurkgaudžių spąstus.

Balsas.lt

Kipras

Rugpjūčio 1-ąją šioje Viduržemio jūros saloje termometro stulpelis rodė +46,6 laipsnius C karščio. Ši temperatūra keturiais laipsniais pagerino 1956-ųjų metų temperatūrą. Maža to, santykinė drėgmė kai kuriose šalies vietovėse siekė 100 proc. Dėl karščio salos valdžia visiems darbuotojams, kurie saulėje išbūna daugiau nei keturias valandas, popietėmis įsakė suteikti pertrauką.

Mianmaris

Visų laikų didžiausią karštį sumušė ir pietryčių Azijos valstybė Mianmaris. Čia gegužės 12-ąją ore tvyrojo net +47 laipsnių C karštis. Jis šalyje prazudė bent devynis žmones.

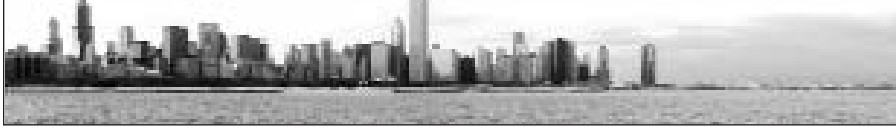
Saliamono salos

Melanezijoje esančiose salose šių metų vasario 1-ąją aukščiausia temperatūra šalies istorijoje siekė +36.1 laipsnių karščio.

Balsas.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia į filmų popietę. Rugsėjo 1 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Žiežmariai“ (2 dalis) iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje. Po filmo peržiūros tema „Kokie yra privalumai turintiems „Medicare““ kalbės „Forum Health Care INC“ atstovė Solvita Tamošiūnienė. Maloniai visus kviečiame atvykti pasiklausti paskaitos ir pasižiūrėti filmo.

◆ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijoje, 6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, rugsėjo 5 d., sekmadienį, prasidės Šiluvos atlydai. 10:30 val. r. šv. Mišiose dalyvaus garbingi svečiai vyskupas Gustavo Garcia-Siller ir prelatas Edmundas J. Putrimas. Vyskupas oficialiai pristatys naują parapijos administratorių kun. Jaunių Kelpšą. Po Mišių visus kviečiame į parapijos salę pietums. Rugsėjo 12 d., sekmadienį, paskutinę Šiluvos atlydų dieną, vyks procesija. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti bendroje maldoje ir Šiluvos atlydų procesijoje.

◆ **Pianisto Edvino Minkštimo** solinis koncertas vyks 2010 m. rugsėjo 5 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

◆ **Rugsėjo 10 d., penktadienį**, Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, 7:30 val. v. vyks fotografijų parodos „Pirmieji lietuviai Teksase“ atidarymas. Parodą atidarys JAV LB Kultūros tarybos narė Dalė Lukienė ir Petras Petrutis. Parodą padės surengti Mažosios Lietuvos lietuvių draugija.

◆ **Santaros-Šviesos 57-ame** suvažiavimas vyks rugsėjo 10–12 dienomis Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St. Lemont, IL 60439.

◆ **Rugsėjo 12 d. 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (Lemont) Lietuvos Dukterys ruošia iškilmingus metinius „Rudens pietus“. Vyks vertinga ir didelė loterija. Kviečiame draugijos narius ir plačiąją visuomenę savo dalyvavimu paremti šios taurios draugijos darbus. Vietas galima užsisakyti pas vicepirmininkę Gražiną Kazėnienę tel. 630-272-9131 arba pas Aldoną Rukuižienę tel. 708-499-4845.

◆ **FSS Čikagos skyriaus 1-oji** sueiga įvyks rugsėjo 17 d., penktadienį,

6:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje. Laukiame gausaus narių dalyvavimo. Tel. pasiteiravimui 630-257-2558.

◆ **PLB Lituanistikos katedra UIC** rudens semestru siūlo šiuos kursus: 115 Lietuvių kultūra (dėsto prof. Giedrius Subačius, anglų k.); 130 Lietuvių literatūra tarptautiniame kontekste (dėsto Daiva Litvinskaitė, anglų k.); 405 Bendrosios kalbotyros įvadas (dėsto prof. Giedrius Subačius, anglų k.). Daugiau informacijos rasite UIC universiteto tinklalapyje http://imso.admin.uillinois.edu/class_schedule/classsscheduledisplay.asp.

◆ **Maironio lituanistinei mokyklai** (Lemont) reikalingas dainavimo mokytojas. Kreiptis į mokyklos direktorę Svajonę Kerelytę tel. 630-240-3343.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆ **Lituanistinė mokyklėlė „Ažuoliukas“** (Fort Myers /Cape Coral) rugsėjo 5 d., sekmadienį, 12 val. p. p. kviečia mokinių tėvelius į susirinkimą, kuriame aptarsime naujus mokslo metus. Susirinkimas vyks Lakes Regional Park, 7330 Gladiolus Dr, Fort Myers, FL 33908. Mokyklėlė ieško mokytojos 2010–2011 mokslo metams (pedagoginis išsilavinimas nebūtinai). Kreiptis į Ingą Balčiūnienę tel. 239-265-4367.

◆ **Pirmadienį, rugsėjo 6 d., visus** kviečiame į Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyną, 261 Thatcher St., Brockton, MA. 10 val. r. – šv. Mišios. Po Mišių nuo 11 val. r. iki 6 val. v. vienuolyno sodelyje vyks gegužinė. Pasigėrėsite senovinėmis mašinomis, apsipirksite mugėje, pasiklausysite muzikos, paskanausite lietuviško ir amerikietiško maisto, atsigavinsite puikiais gėrimais. Vaikai taip pat nebus nuskriausti – jų laukia žaidimų aikštelės. Laukiame savanorių talkininkų. Daugiau informacijos suteiks John Drusinkas tel. 508-583-5834 ext. 3037 arba el. paštu johnd27@verizon.net.

◆ **Dėmesio! Pasikeitė Lietuvos** Respublikos (LR) konsulato adresas Cleveland, OH. Ingrida Bublėnė, LR garbės generalinė konsulė Ohio valstijoje, praneša, kad LR konsulas perkeltas į Cleveland priemiestį Willoughby, OH. Naujas konsulato adresas: 37841 Euclid Ave., Willoughby, OH 44094, kambarys 2; tel. 440-946-3397; el. paštas ingrida.bublys@ibinternationalinc.com.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Ieško giminių

„Aš Vida Songailaitė-Čepulkauskienė, gyvenanti Lietuvoje, Kauno mieste, ieškau savo močiutės Juzefos Monstvilaitės-Lekavičienės (1895–1984 m.) brolio Walter Monstvila (gim. 1888 m., mirusio 1926 m. Čikagoje). Maždaug 1904–1908 m. W. Monstvila emigravo į JAV iš Lietuvos, Tauragės apskrities, Laukuvos valsčiaus, Dvarvyčių kaimo. Ma-

no žiniomis – turėjo dukterį Helene.

Apie 1911–1914 m. dvi jo seserys – Monstvilaitė Jadwiga (1891–1981 m.) ir Monstvilaitė Bronė (1898–1982 m.) emigravo į JAV, apsigyveno Pennsylvania, Monroeville. Ką nors žinančius apie gimines, prašau rašyti: adiv20075@gmail.com arba 370-671-30094.

Vida Čepulkauskienė

„Grandies“ veteranai. Pirmą iš kairės šio ratelio vadovė Vida Brazaitytė. „Grandies“ archyvo nuotr.

Tautinių šokių ansamblis „Grandis“ į savo gretas įsijungti kviečia ne vien jaunus, bet ir vyresnius šokėjus. Tai vienintelis Čikagoje pastoviai per visus metus repetuojantis ir šokantis vyresnių šokėjų ratelis, kuris prima ne tik anksčiau tautinius šokius šokusius, bet ir norinčius išmokti šokti. Daugiau informacijos apie „Grandies“ ansamblį ir įvairių amžių šokėjų ratelius bus galima gauti prie „Grandies“ informacinio stalo per Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos Bendruomenės dieną ir tarnystės mugę rugsėjo 19 d. arba kreipiantis pas ansamblio vadovę Violetą Fabianovich tel. 708-790-3160; el.paštas: poniavioleta@yahoo.com.

Dainavos stovykla. Koks Amerikos lietuvis jos nežino? Daugiau nei 50 metų veikianti stovyklavietė savo nuostabia gamta, Spyglio ežeru traukia tiek jaunus, tiek vyresnius. Stovyklose renkasi skautai, ateitininkai, JAV LB nariai ir t.t. Čia rengiami ir įvairūs kursai, seminarai. Nuotraukoje: į stovyklą atvyksta dideli ir maži.

Dainos Čyviėnės nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

„Paskutinis sugrįžimas“

Ne visi mėgsta skaityti poeziją, tačiau mėgstantiems ją siūlome 2009 metais išleistą Angelės Lauciūtės poezijos rinkinį „Paskutinis sugrįžimas“. Knygoje – apie 200 eilėraščių, sukurtų 1958–2009 metais, atspindinčių autorės gyvenimo kelius bei takelius. Autorės nuolat kartojamą gimtosios šalies ilgę gali suprasti kiekvienas užsienio lietuvis. Savo eiles ji skiria savo gimtajam miestui Joniškuiui bei buvusiems Antano Jonyno auklų ir silpnaregių mokyklos-internato pedagogams – buvusiems sovietmečio kolegoms 1975–1985 metais.

Apie norą rašyti, išsikalbėti, išlieti širdį poetė sako: „Ar smelkiasi į širdį/ Neramos, tamsios mintys,/ Ar tyro tyro džiaugsmo/ Tau siela kupina./ Kai su draugu norėtum/ Net ašara dalintis/ Bet jeigu neturi jo,/ Tai prakalba daina.“

Leidinių galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 6 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridodant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje.

je. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

Paskutinis sugrįžimas

Angelė Lauciūtė

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500